

Համարը թիվ 21-Ն
Տիպը Որոշում
Սկզբնաղբյուրը ՀՀԳՏ 2018.04.06/11(614).1
Հոդ.96.2

Տեսակը Հիմնական
Գարգավիճակը Գործում է
Ընդունման վայրը Երևան

Ընդունող մարմինը Կենտրոնական բանկի խորհուրդ
Ստորագրող մարմինը Կենտրոնական բանկի նախագահ
Վավերացնող մարմինը
Ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը 06.05.2018

Ընդունման ամսաթիվը 02.03.2018
Ստորագրման ամսաթիվը 12.03.2018
Վավերացման ամսաթիվը
Ուժը կորցնելու ամսաթիվը

☐ Օտնուցում

Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող երեսուներորդ օրը, իսկ սույ որոշման Հավելվածով հաստատված Կանոնակարգի 35-րդ կետը ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակ օրվան հաջորդող 90-րդ օրը:

☒ Կապեր այլ փաստաթղթերի հետ

☒ Փոփոխողներ և ինկորպորացիաներ

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԽՈՐՀՐԴԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԽՈՐՀՐԴԻ 2009 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈՒԼԻՍԻ 28-Ի ԹԻՎ 229-Ն ՈՐՈՇՄԱՆ ՄԵՋ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

ՀՀ և
նախ

Պետական գրաւ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

2 մարտի 2018 թվականի

թիվ 21-Ն

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԽՈՐՀՐԴԻ 2009 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈՒԼԻՍԻ 28 ՈՐՈՇՄԱՆ ՄԵՋ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Նպատակ ունենալով բարելավել սպառողների հետ հարաբերություններում ֆինանսական կազմակերպությունների վա կանոնները և ապահովել սպառողների շահերի պաշտպանությունը,

հիմք ընդունելով «Բանկային ավանդների ներգրավման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 6-րդ հոդվածի հոդվածի 6-րդ մասը, «Սպառողական կրեդիտավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 4-րդ հոդվածի 3-րդ րդ հոդվածի 5-րդ մասը, «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 43-րդ հոդվ «Վարկային կազմակերպությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 9.1-րդ հոդվածը, «Ապահովագրության ապահովագրական գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 81-րդ հոդվածի 3.1-րդ մասը, 95-րդ հոդվ րդ կետը, «Վճարահաշվարկային համակարգերի և վճարահաշվարկային կազմակերպությունների մասին» ՀՀ օրենքի 17-րդ հի դեկավարվելով «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենք

«ե» կետով և «Իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 16-րդ հոդվածով և 70-րդ հոդվածի 1-ին մ Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհուրդը **որոշում է.**

1. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2009 թվականի հուլիսի 28-ի «Սպառողների և ֆինան կազմակերպությունների հաղորդակցման կարգը, պայմանները, ձևերը և նվազագույն պահանջները» կանոնակարգ 8/05-ը հա թիվ 229-Ն որոշման մեջ (այսուհետ՝ Որոշում) և Որոշմամբ հաստատված «Սպառողների և ֆինանսական կազմակերպությու հաղորդակցման կարգը, պայմանները, ձևերը և նվազագույն պահանջները» կանոնակարգ 8/05-ում (այսուհետ՝ Կանոնակարգ փոփոխությունները.

1) Որոշման վերնագիրը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՎԱՐՎԵԼԱԿԵՐՊԻ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ 8/Ր մասին»:

2) Որոշման 1-ին կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«1. Հաստատել «Ֆինանսական կազմակերպությունների գործարար վարվելակերպի կանոնները» կանոնակարգ 8/05-ը՝ հա (կցվում է):»:

3) Կանոնակարգը շարադրել նոր խմբագրությամբ՝ համաձայն սույն որոշման Հավելվածի (կցվում է):

2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող երեսուներորդ օրը, իսկ սույն որո հաստատված Կանոնակարգի 35-րդ կետը ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող 90-րդ օրը:

**Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի նախագահ**

2018 թ. մարտի 12
Երևան

Հավելվի
Հաստատու
ՀՀ կենտրոնական բ
2018 թվականի մարտ
որոշմամյ

«Հավելվ
ՀՀ կենտրոնական բ
2009 թվականի հ
թիվ 229-Ն ոբ

ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ 8/05

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՎԱՐՎԵԼԱԿԵՐՊԻ ԿԱՆՈՆՆԵ

ԳԼՈՒԽ 1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն կանոնակարգը սահմանում է ֆինանսական կազմակերպությունների գործարար վարվելակերպի կանոնների նկա պահանջները, այդ թվում՝ ֆինանսական կազմակերպությունների և սպառողների միջև հաղորդակցման կարգը, պայմանները նվազագույն պահանջները:

2. Ֆինանսական կազմակերպությունն իր գործարար վարվելակերպի կանոնները, ինչպես նաև իր սպառողների հետ հաղ կարգավորում է իր ներքին իրավական ակտերով, որոնք առնվազն ներառում են սույն կանոնակարգով սահմանված պահանջն ապահովող դրույթներ և գործընթացներ:

3. Սույն կանոնակարգով սպառողական վարկի էական պայմանների ընդհանրական և անհատական թերթիկներին ներկա պահանջները չեն կիրառվում գրավատների նկատմամբ:

4. Սույն կանոնակարգը սահմանում է ֆինանսական գործառնությունների իրականացման ավտոմատ սարքերի միջոցով լ մատուցման թափանցիկության և մատուցվող ծառայության վերաբերյալ սպառողների տեղեկացվածության ապահովմանն ր պահանջներ: Ֆինանսական գործառնությունների իրականացման ավտոմատ սարքերի վրա տարածվում են միայն սույն կանու ով սահմանված պահանջները:

5. Սույն կանոնակարգի 8-9-րդ, 11-13-րդ, 16-րդ և 26-րդ կետերը վերաբերվում են նաև ապահովագրական գործակալների ապահովագրական բրոքերներին:

6. Սույն կանոնակարգով ապահովագրողի և սպառողի միջև գործարար վարվելակերպի կանոնների նկատմամբ նվազագր

այդ թվում՝ ապահովագրողի և սպառողների միջև հաղորդակցման կարգը, պայմանները, ձևերը և նվազագույն պահանջները ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության վրա, էլ ավտոապահովագրողների բյուրո» ՀԿ-ի կանոններով այլ բան սահմանված չէ:

Գ Լ ՈՒ Խ 2. Հ Ի Մ Ն Ա Կ Ա Ն Հ Ա Ս Կ Ա Ց ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն Ն Ե Ր

7. Սույն կանոնակարգում օգտագործվող հասկացություններն ունեն հետևյալ նշանակությունները.

1) **Ֆինանսական կազմակերպություն**՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկ, օտարերկրյա բանկ վարկային կազմակերպություն, գրավատուն, ապահովագրական ընկերություն, օտարերկրյա ապահովագրական ընկերության սույն կանոնակարգի Գլուխ 10-ի իմաստով նաև վճարահաշվարկային կազմակերպություն:

2) **Ապահովագրող**՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող ապահովագրական ընկերություն, օտարերկրյա ապահովագրական ընկերության մասնաճյուղ:

3) **Ապահովագրական միջնորդ**՝ սույն կարգի իմաստով ապահովագրական միջնորդ են համարվում ապահովագրական բրոքերը:

4) **Ապահովագրական գործակալ**՝ ըստ «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված նշանակության:

5) **Ապահովագրական բրոքեր**՝ ըստ «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված նշանակության:

6) **Ֆինանսական գործառնությունների իրականացման ավտոմատ սարք (այսուհետ՝ ՖԳԻԱՍ)**՝ գրասենյակային օգտագործման համար նախատեսված ինքնաապասարկման էլեկտրոնային ծրագրատեխնիկական սարք, որն ապահովում է ֆինանսական գործառնությունների իրականացումն առանց ֆինանսական կազմակերպության աշխատակցի միջամտության, բացառությամբ գանձապահի, որը շահագործվում է միայն ֆինանսական կազմակերպության գանձապահի կողմից:

7) **Սպառող**՝ ֆիզիկական անձ, որը պատրաստվում է օգտվել կամ օգտվում է ֆինանսական կազմակերպության կողմից ծառայություններից, այդ թվում՝ ապահովադիր, ապահովագրված անձ, ապահովագրական պայմանագրի շահառու:

8) **Կրեդիտավորող**՝ ըստ «Սպառողական կրեդիտավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված:

9) **Բանկային ավանդ**՝ ըստ «Բանկային ավանդների ներգրավման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված նշանակության:

10) **Կրեդիտ**՝ ըստ «Սպառողական կրեդիտավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված նշանակության:

11) **Ավանդային պայմանագիր**՝ ըստ «Բանկային ավանդների ներգրավման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված նշանակության:

12) **Կրեդիտավորման պայմանագիր**՝ ըստ «Սպառողական կրեդիտավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված նշանակության:

13) **Ապահովագրության պայմանագիր**՝ ըստ Հայաստանի Հանրապետության Քաղաքացիական օրենսգրքի 996-րդ հոդվածով սահմանված նշանակության:

14) **Պայմանագիր**՝ ավանդային, կրեդիտավորման (վարկային) կամ ապահովագրության պայմանագիր:

15) **Օվերդրաֆտ**՝ ըստ «Սպառողական կրեդիտավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված:

16) **Քաղվածք**՝ «Բանկային ավանդների ներգրավման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 6-րդ հոդվածով և հաշվի քաղվածք կամ «Սպառողական կրեդիտավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 17-րդ հոդվածի 2-րդ նախատեսված տեղեկատվություն պարունակող փաստաթուղթ:

17) **Այլ վճարներ**՝ բոլոր այն վճարները, որոնք սպառողը պարտավոր է կատարել ֆինանսական ծառայության գծով մինչև կնքելը, պայմանագրի գործողության ընթացքում և պայմանագրի դադարեցման ժամանակ, բացառությամբ տոկոսագումարի վճարների, որոնք առաջանում են պայմանագրի պայմանների խախտման արդյունքում:

18) **Ծառայության ընդհանուր պայմաններ**՝ փաստաթուղթ, որով սահմանվում են տվյալ ծառայության գծով բոլոր կիրառելի ծառայության ստանդարտ պայմանները, ֆինանսական կազմակերպության և սպառողի միջև հարաբերություններ սկզբունքները, ֆինանսական կազմակերպության և սպառողի հաղորդակցման կանոնները, ֆինանսական կազմակերպության կատարվող գործարքների ընդհանուր պայմանները (օրինակ՝ ֆինանսական կազմակերպության կողմից ծառայությունների հասկացման, վարկավորման ընդհանուր պայմաններ, քարտի ապասարկման կանոններ):

19) **Սպառողական վարկի էական պայմանների ընդհանրական թերթիկ (այսուհետ՝ Ընդհանրական թերթիկ)**՝ որով սահմանվում են տվյալ կրեդիտի գծով բոլոր սպառողների համար կիրառելի կրեդիտի էական պայմանները, սակագները իրավունքներն ու պարտականությունները և պարտականությունները ժամանակին չկատարելու դեպքում բացասական հետևանքները:

20) **Սպառողական վարկի էական պայմանների անհատական թերթիկ (այսուհետ՝ Անհատական թերթիկ)**՝ սահմանվում են տվյալ կրեդիտի գծով կրեդիտավորման պայմանագրի կնքման դեպքում տվյալ սպառողի համար կիրառելի և պայմանները, սակագները, սպառողի իրավունքներն ու պարտականությունները և պարտականությունները ժամանակին չկատարելու դեպքում բացասական հետևանքները:

21) **Կրեդիտային հայտ**՝ կրեդիտի ստացման համար սպառողի կողմից կրեդիտավորողին գրավոր, այդ թվում՝ էլեկտրոնային երկայացված հայտ (դիմում):

22) **Մտածելու ժամանակ**՝ սպառողի իրավունքը առանց որևէ պատճառաբանության միակողմանիորեն լուծելու պայմանները հաջորդող 7 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

ԳԼՈՒԽ 3. ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՄԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԿՁԲՈՒՆՔՆԵՐ

8. Ֆինանսական կազմակերպության և սպառողի հաղորդակցման ժամանակ պահպանվում են հաղորդակցման հետևյալ ակզբունքները.

1) ֆինանսական կազմակերպության կողմից բացահայտվող տեղեկատվությունը պետք է լինի հայերեն լեզվով, եթե ֆինանսական կազմակերպության կողմից առաջարկվող տարբերակներից սպառողը հաղորդակցման այլ լեզու չի ընտրել,

2) ֆինանսական կազմակերպության կողմից բացահայտվող տեղեկատվությունը պետք է հնարավորինս հասկանալի լինի պարունակի սպառողին հնարավորինս հասկանալի եզրույթներ, արտահայտություններ, չլինի ապակողմնորոշող, շփոթեցնող խուսափել այնպիսի բառերի օգտագործումից, ինչպիսին «կետանց» բառն է),

3) ֆինանսական կազմակերպությունն ապահովում է, որ իր կողմից բացահայտվող տեղեկատվությունը սպառողին հնար հասկանալու իրեն առաջարկվող կոնկրետ ծառայության էությունը և դրա հետ կապված ռիսկերը,

4) ֆինանսական կազմակերպության կողմից բացահայտվող տեղեկատվությունը չի կարող ներկայացվել այնպիսի ձևով, կարևոր դրույթները, ինչպես նաև տպավորություն ստեղծվի, որ դրանք ոչ կարևոր են,

5) ֆինանսական կազմակերպությունը չի կարող չափազանցել իր կողմից մատուցվող ծառայությունների կարևորությունը կեղծ, ոչ հավաստի կամ ոչ ամբողջական տեղեկատվություն,

6) ֆինանսական կազմակերպությունն ապահովում է, որ իր կողմից բացահայտվող տեղեկատվությունը լինի ճշգրիտ, այլ ներկայացվի ժամանակին,

7) ֆինանսական կազմակերպությունն ապահովում է, որպեսզի սպառողին վերաբերող տեղեկատվությունը կամ նրան տվյալ փաստաթղթերը հասանելի չլինեն այլ երրորդ անձանց, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերի: Օրինակ՝ բանավոր հաղորդակցումն իրականացվի այնպիսի վայրում կամ եղանակով, որ երրորդ անձանց հասանելի հաղորդակցման ընթացքում բացահայտվող տեղեկատվությունը (օրինակ՝ մատուցվող ծառայության վերաբերյալ տեղեկատվության վերաբերյալ անձնական տվյալներ՝ բնակության/աշխատանքի վայր, զբաղեցրած պաշտոն, աշխատավարձի չափ և այլն):

8) կրեդիտին կամ բանկային ավանդին վճարային քարտ կցված լինելու դեպքում ֆինանսական կազմակերպությունն ապահովում է սպառողին վճարային քարտը և վճարային քարտին վերաբերող գաղտնի տեղեկատվությունը (օրինակ՝ ծածկագիր) տրամադրված ծրարներով,

9) ֆինանսական կազմակերպությունը չպետք է վարկաբեկի այլ ֆինանսական կազմակերպությանը, չպետք է ձևավորի բավարարմանը սպառողի մոտ ֆինանսական համակարգի և դրա կարգավորումների նկատմամբ:

ԳԼՈՒԽ 4. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՍՊԱՌՈՂԻ ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒՄԸ ՄԻՆՉԵՎ ՊԿՆՔՈՒՄԸ

9. Նախքան պայմանագրի կնքումը ֆինանսական կազմակերպությունն առնվազն.

1) բանավոր պարզաբանում է սպառողին հետաքրքրող ծառայության.

ա. բնույթը,

բ. էական պայմանները՝ ծառայության գինը (տոկոսադրույք, ապահովագրավճար և այլն), ժամկետները, ծառայության սկզբնական և վերջնական արժեքը, պարտադիր այլ վճարների առաջացման դեպքերը և ծավալները, կիրառվող պատասխանատվության միջոցով կամ սպառողի վիճակը վատթարացնող ցանկացած այլ միջոցների) սպառիչ ցանկը, դրանց կիրառման դեպքերը,

գ. հիմնական ռիսկերը, օրինակ՝ այն ռիսկերը, որոնք առաջանում են սպառողի կողմից իր պարտականությունները չկատարելուց կատարելու ժամանակ, արտարժույթային տատանման ժամանակ պայմանագրի վաղաժամկետ լուծման հետևանքով,

2) մինչև պայմանագրի կնքելը սպառողին հնարավորություն և բավարար ժամանակ է ընձեռում ծանոթանալու պայմանս

3) բանավոր ներկայացնում է սպառողի համար հետաքրքրություն առաջացրած ծառայությանը համարժեք այլ ծառայույ

4) բանավոր տեղեկացնում է սպառողին սույն կանոնակարգի 27-րդ կետով սահմանված տեղեկատվությունը փոստային և ստանալու իր իրավունքի մասին, ինչպես նաև այն մասին, որ սպառողն իրավունք ունի ընտրել նշված տեղեկատվության ստուգում (օրինակ՝ էլեկտրոնային հաղորդագրություն, հեռախոս, ֆաքս, կարճ հաղորդագրություն, ֆինանսական կազմակերպության առձեռն և այլն),

5) սպառողին բանավոր ներկայացվում է սպառողի կողմից մտածելու ժամանակից օգուվելու իրավունքի և օգուվելու ընթացքի վերաբերյալ, եթե, համաձայն Հայաստանի Հանրապետության օրենքների, սպառողն իրավունք ունի տվյալ պայմանագրի շրջանում մտածելու ժամանակից:

10. Կրեդիտավորողը, բացի սույն կանոնակարգի 9-րդ կետով նշված գործողություններից՝

1) բանավոր բացատրում է վարկային պատմության էությունը և դրա կարևորությունը,

2) բանավոր տեղեկացնում է կրեդիտավորման պայմանագրով ունեցած պարտավորությունները ժամկետից շուտ կատարելու իրավունքի մասին՝ պարզաբանելով «Սպառողական կրեդիտավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 10-րդ հոդվածով, հատուկ շեշտադրվում է ժամկետից շուտ պարտավորությունները կատարելու դեպքում սպառողի կրեդիտավորման ծանոթացում և ոչ ենթակա վճարները:

3) սպառողի պահանջով տրամադրում է Ընդհանրական թերթիկ՝ համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի 2009 թվականի 166-Ն որոշմամբ հաստատված «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ապահովագրական ընկերությունների, արժեթղթերի, ներդրումային ընկերությունների, Կենտրոնական դեպոզիտարիայի և դրամական փոխանցումներ իրականացնող

վճարահաշվարկային կազմակերպությունների կողմից տեղեկությունների հրապարակումը» կանոնակարգ 8/03-ի,

4) կրեդիտային հայտի վերաբերյալ դրական որոշման կայացումից հետո տրամադրում է Անհատական թերթիկ՝ համաձայն կանոնակարգի Գլուխ 9-ի:

11. Ապահովագրողը, բացի սույն կանոնակարգի 9-րդ կետով նշված գործողություններից, բանավոր պարզաբանում է սպե հետաքրքրող ապահովագրական ծառայության էական պայմանները.

- 1) ապահովագրության պայմանագրով ծածկվող ռիսկերը,
- 2) ապահովագրական պատահարը (պատահարները), որի (որոնց) տեղի ունենալու դեպքում տրվում է ապահովագրական ապահովագրական պատահար չհամարվող դեպքերը կամ ռիսկերը (բացառությունները),
- 3) ապահովագրական գումարի չափը,
- 4) ապահովագրավճարը (ապահովադրի պահանջով նաև՝ ապահովագրավճարի ձևավորման վրա ազդող հիմնական գոր ապահովագրավճարի հաշվարկման կարգը),
- 5) ապահովագրավճարի վճարման կարգը, ձևը և ժամկետները,
- 6) ապահովադրի կողմից ապահովագրավճարի՝ պայմանագրում սահմանված ժամկետներում և կարգով չվճարելու հետև
- 7) չհատուցվող գումարի չափ, հատուցման ժամանակ չհատուցվող գումարի կիրառման ձևերը (առկայության դեպքում),
- 8) բռնուսների և զեղչերի կիրառման պայմանները (առկայության դեպքում),
- 9) ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու մասին ապահովադրի, ապահովագրված անձի և (կամ) շահառուի կր ապահովագրական ընկերությանը տեղեկացնելու կարգը և ժամկետները,

10) ապահովագրական հատուցում ստանալու կարգը և գործընթացը՝ ապահովադրի, ապահովագրված անձի, շահառուի ապահովագրական պատահար տեղի ունենալուց հետո իրականացվելիք գործողությունները և ժամկետները: Եթե ապահովա ապահովագրված անձի և(կամ) շահառուի որոշ գործողությունները (անգործությունը) հանդիսանում են ապահովագրական հ հիմք, ապա այդ մասին հատուկ շեշտադրվում է,

11) ապահովադրի իրավունքները և պարտականությունները, ընդ որում հատուկ շեշտադրվում են այն պարտավորություն չկատարումը կարող է հանգեցնել ապահովագրական հատուցման չվճարմանը և այդ պարտավորությունների չկատարումը ս սպառողների մոտ:

12. Ապահովագրական միջնորդը, բացի սույն կանոնակարգի 9-րդ և 11-րդ կետերով նշված գործողություններից, իրական հետևյալ գործողությունները.

- 1) ապառողին բանավոր ներկայացնում է իր կողմից իրականացվող միջնորդային գործունեության բնույթը (հանդես է գալ թե՛ գործակալ), ինչպես նաև տեղեկացնում է, թե որ կառույցի կողմից է լիցենզավորվում և վերահսկվում,
- 2) այն դեպքում, երբ ապահովագրական գործակալը հանդես է գալիս մի քանի ապահովագրական ընկերությունների անտ պահանջով ներկայացնում է ապահովագրական ընկերությունների կողմից առաջարկվող ծառայությունների առանձնահատկ նաև դրանց միջև առկա տարբերությունները,
- 3) այն դեպքում, երբ ապահովագրական գործակալը հանդես է գալիս մի քանի ապահովագրական ընկերությունների անտ ապառողներին ընտրելու ներկայացված ապահովագրական ընկերություններից որևէ մեկը:

13. Մինչև Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագր ԱՊՊԱ) պայմանագրի կնքումը ապահովագրողը և/կամ ապահովագրական միջնորդը պարտավոր է ի լրումն սույն կանոնակա կետերով սահմանված պայմանների բանավոր ներկայացնել նաև.

- 1) համաձայնեցված հայտարարագրի էությունը՝ համաձայնեցված հայտարարագրի լրացման և այն ապահովագրական ներկայացման ընթացակարգերը,
- 2) ոչ ստանդարտ իրավիճակներում (օրինակ՝ պատահարի ժամանակ պատահարում ներգրավված բոլորը կողմերը մեղս ապահովագրական հատուցումների հաշվարկման օրինակներ, բացատրություններ,
- 3) Բռնուս-Մալուս համակարգի էությունը և կիրառման կարգն ու ժամկետները:
- 14. Եթե ֆինանսական կազմակերպությունը հրաժարվում է ծառայություն մատուցել ծառայությունից օգտվելու գրավոր պահանջ) ներկայացրած սպառողին, ապա այդ մասին ֆինանսական կազմակերպությունը, որոշումը կայացնելուց հետո առ աշխատանքային օրվա ընթացքում գրավոր (թղթային կամ էլեկտրոնային) հայտնում է սպառողին՝ մանրամասն նշելով նաև պատճառները:

15. Եթե ֆինանսական կազմակերպությունը հրաժարվում է ծառայությունից օգտվելու գրավոր դիմում (հայտ, պահանջ) սպառողին ծառայություն մատուցելուց, ապա ֆինանսական կազմակերպությունը սպառողի պահանջով վերադարձնում է ս փաստաթղթերի բնօրինակները, որոնք սպառողը ձեռք էր բերել էրրորդ անձանցից՝ ծառայության ստացման նպատակով ֆի կազմակերպությանը ներկայացնելու համար (օրինակ՝ տեղեկանք բնակության վայրից կամ աշխատավայրից, գույքի գնահա նտարական վավերացմամբ փաստաթուղթ և այլն):

16. Եթե ֆինանսական կազմակերպությունը, հիմնական ծառայության մատուցմանը զուգահեռ, առաջարկում է որևէ այլ (խրախուսական) ծառայություն, ապա բռնուսային ծառայության մատուցման դեպքում ֆինանսական կազմակերպությունը՝ կանոնակարգի 9-րդ, իսկ կիրառելիության դեպքում՝ նաև 10-րդ, 11-րդ կամ 12-րդ կետերով սահմանված հաղորդակցման կա նաև սպառողին տեղեկացնում է բռնուսային ծառայությունից հրաժարվելու իրավունքի մասին:

17. Այն դեպքում, երբ ֆինանսական կազմակերպությունը ծառայության մատուցումն իրականացնում է հեռահար՝ էլեկտ և չի կարող ապահովել մինչև պայմանագրի կնքումը սպառողի հետ բանավոր հաղորդակցումը, ապա ֆինանսական կազմակ կանոնակարգի 9-16-րդ կետերով և 57-րդ կետի 3-րդ, 4-րդ և 6-րդ ենթակետերով սահմանված տեղեկատվությունը հասանելի սպառողներին հեռահար եղանակներով (օրինակ՝ ինտերնետային կայքում տեսաձայնագրության կամ այլ միջոցներով):

18. Նույն սպառողի հետ նույն պայմաններով կրեդիտային, ավանդային կամ ապահովագրության պայմանագրի կնքման վերակնքման, երկարաձգման) դեպքում ֆինանսական կազմակերպությունները կարող են չպահպանել սույն կանոնակարգի 9 սահմանված պահանջները, սակայն պայմաններում փոփոխություն տեղի ունենալու դեպքում, պարտավոր են մինչև պայման սպառողին բանավոր ներկայացնել իրականացված փոփոխությունները, իսկ կիրառելիության դեպքում՝ պահպանել նաև սույլ ռոկ կետի պահանջները:

ԳԼՈՒԽ 5. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԿՆՔՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԵՎ Ս ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒՄԸ, ՊԱՅՄԱՆԱԳՐՈՒՄ ՆԵՐԱՌՎՈՂ ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

19. Ֆինանսական կազմակերպությունն ապահովում է, որ սպառողի հետ կնքվող պայմանագրերում ներառվող տեղեկատվությունը ներկայացվի առնվազն 9 տառաչափով, իսկ տողերի միջև հեռավորությունը՝ առնվազն 1:

20. Ֆինանսական կազմակերպությունն ապահովում է, որ սպառողի հետ կնքվող պայմանագրերում առկա լինի նվազագույն տեղեկատվությունը.

1) նշում այն մասին, որ սպառողը հնարավորություն ունի ֆինանսական կազմակերպության և սպառողի միջև կնքվող գո բողոք-պահանջները ներկայացնել ֆինանսական համակարգի հաշտարարին: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական կազմակերպությունն ապահովում է համակարգի հաշտարարի որոշումները վիճարկելու իրավունքից հրաժարվելու վերաբերյալ համաձայնագիր չի մատչելի՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված նորմատիվ իրավական ակտերը ֆինանսական կազմակերպությունը Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի որոշումները վիճարկելու իրավունքից հրաժարվելու համաձայնագիր է կնքել որոշակի գումարային սահմանափակումներով, ապա նշում է նաև այդ սահմանափակումները:

2) եթե պայմանագրի առնչությամբ ֆինանսական կազմակերպության և սպառողի միջև կնքվում է արբիտրաժային համաձայնագրով բացահայտվում է կողմերի իրավունքների ու պարտականությունների վերաբերյալ բավարար տեղեկատվություն: Պատահաբար հայտնի է «Ինչ անել, եթե բողոք ունեք» ձևաթուղթը՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի թվականի հուլիսի 28-ի թիվ 225-Ն որոշմամբ հաստատված «Հաճախորդների բողոքների քննության գործընթացը կարգավորող իրավական ակտերին ներկայացվող նվազագույն պայմաններ և սկզբունքներ կանոնակարգ 8/04-ի Հավելված 3-ի (լրացված ըն վերաբերող տվյալներով):

3) պայմանագրի առաջին էջում աչքի ընկնող և առանձնացված ձևով՝ այլ տառատեսակով, այլ տառաչափով և (կամ) այլ ներկայացվում է ֆինանսական կազմակերպության կոնտակտային տվյալները (հեռախոսահամար, էլեկտրոնային փոստի հասցե):

21. Ֆինանսական կազմակերպությունը ապահովում է, որ կրեդիտավորման պայմանագիրը, բացի սույն կանոնակարգի 2 «Սպառողական կրեդիտավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 2-րդ գլխով սահմանված տեղեկատվություն

- 1) կրեդիտի տեսակը,
- 2) կրեդիտի գումարի չափը,
- 3) կրեդիտի վերադարձման վերջնաժամկետը, իսկ օվերդրաֆտի դեպքում՝ նաև կրեդիտի մարման միջանկյալ ժամկետն ու դեպքում),

4) կրեդիտի գումարի տրամադրման ձևը (միանվագ կամ փուլային), կրեդիտը մարելու ժամանակացույցը, որը ներառում է կրեդիտի մայր գումարի մարման ժամանակացույցը (օր/ամիս/տարեթիվ) և ընդհանուր գումարը,

բ. տոկոսագումարների վճարների ժամանակացույցը (օր/ամիս/տարեթիվ) և տոկոսագումարների ընդհանուր գումարը,

գ. տոկոսագումարներից բացի այլ վճարների ժամանակացույցը (օր/ամիս/տարեթիվ), վճարման կարգ և այդ վճարների ընթացքում սպառողի կողմից կատարվելիք վճարների չափը կարող է փոփոխվել, ապա կրեդիտը մարելու ժամանակացույցը կա է, որ այդ վճարների չափը կմնա անփոփոխ:

դ. Եթե կրեդիտի, տոկոսագումարների և միջնորդավճարների մարման նպատակով կրեդիտավորողը կարող է սպառողի 1 վերջինիս համաձայնության (անակցեպտ) գումար գանձել, ապա հայտարարություն է արվում վերոնշյալի, ինչպես նաև գումար կարգի և ժամկետների վերաբերյալ,

5) կրեդիտի տրամադրման եղանակը (կանխիկ, թե անկանխիկ),

6) եթե կրեդիտավորման պայմանագրի հետ կապված կրեդիտավորողը սպառողին մատուցում է վճարահաշվարկային ծախսերի վարում կամ վճարային գործիքների սպասարկում), ապա նշում այդ ծառայությունների դիմաց գանձվող վճարման մեծության մասին,

7) տոկոսագումարների հաշվարկման կարգը (նաև արտոնյալ ժամանակահատվածի առկայության դեպքում), իսկ արտա կրեդիտների դեպքում նշվում է նաև փաստացի տոկոսադրույքի հաշվարկի մեջ ներառվող գումարները արտարժույթի փոխա մասին,

8) կրեդիտի գումարի մարման կարգը՝ հավասարաչափ (անուիտետային), թե ոչ հավասարաչափ (դիֆերենցված),

9) նշում այն մասին, որ սպառողը վճարելու է ապահովագրության, գնահատման կամ այլ օժանդակ ծառայությունների է նտարական ծառայությունների համար կամ կատարելու է այլ վճարներ, եթե կրեդիտավորողին հայտնի է, որ սպառողը կա վճարներ,

10) եթե ֆինանսական կազմակերպությունը սպառողից կարող է պահանջել լրացուցիչ փաստաթղթեր, ապա նշում այդ ու

11) նշում սպառողի պարտավորությունների կատարումն ապահովող միջոցների մասին, եթե այդպիսիք առկա են,

12) եթե սպառողի պարտավորությունների կատարումն ապահովված է գրավով, ապա՝

ա. գրավի տեսակը և նկարագրությունը,

բ. կրեդիտի գումարի և գրավի արժեքի տոկոսային հարաբերակցությունը, վերջինիս փոփոխման դեպքերը (օրինակ՝ գրա

վերագնահատման ժամանակ, մի քանի գրավների առկայության դեպքում՝ գրավի ազատման ժամանակ) և այդ մասին սպար կարգը, ժամկետները,

գ. նշում այն մասին, որ գրավի առարկան անցնում է կամ չի անցնում գրավատուի տիրապետմանը,

դ. նշում այն մասին, որ սպառողի կողմից իր պարտավորությունները չկատարելու դեպքում գրավի առարկայի վրա կարող տարածվել,

ե. կրեդիտավորման պայմանագրով գրավը արտադատական կարգով իրացնելու իրավունք նախատեսելու դեպքում նշվում համար հնարավոր ծախսերի վերաբերյալ,

13) կրեդիտի տոկոսադրույքի չափը, իսկ եթե տոկոսադրույքը կարող է փոփոխվել, ապա՝ տոկոսադրույքը փոփոխելու համար կարգը, տոկոսադրույքի փոփոխությունը պայմանավորող գործոնները (օրինակ՝ հաշվարկային դրույք, փոխարժեք և այլն): չափը պայմանավորող չափանիշները (օրինակ՝ հաշվարկային դրույքի 2 տոկոսային կետով բարձրացումը, արժույթի 10% այ փոփոխության չափը հաշվարկելու կարգը, ինչպես նաև այն, թե որտեղից սպառողը կարող է տեղեկանալ տոկոսադրույքի կա ընկած գործոնի մեծության մասին,

14) եթե պայմանագրով կրեդիտի գումարի մեծությունը կարող է փոփոխվել, ապա պայմանագրում նշվում են կրեդիտի գ փոփոխելու հատակ պայմաններն ու կարգը, փոփոխությունը պայմանավորող գործոնները (օրինակ՝ փոխարժեք), փոփոխութ պայմանավորող չափանիշները (օրինակ՝ արժույթի 10% արժեզրկումը), փոփոխության չափը հաշվարկելու կարգը, ինչպես ն որտեղից սպառողը կարող է տեղեկանալ կրեդիտի գումարի կամ դրա հիմքում ընկած գործոնի մեծության մասին,

15) սպառողի կողմից իր պարտավորությունները չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու համար կրեդիտավորողի կո պատասխանատվության միջոցների և դրանց չափերի վերաբերյալ նշումներ, ինչպես նաև սպառողի վերաբերյալ տեղեկատվ բյուրոյին տրամադրելու վերաբերյալ: Ընդ որում, վարկային բյուրոյի վերաբերյալ նշումը ներկայացվում է աչքի ընկնող և առս այլ տառատեսակով, այլ տառաչափով և (կամ), այլ ձևով (Օրինակ՝ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՐՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՅՈՒՅՑ ԺԱՄԿԵՏՆԵՐՈՒՄ ՎԱՐԿԱՌՈՒԻ ԿՈՂՄԻՑ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՉԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ԴԵՊՔՈՒՄ ԿԱՄ ԹԵՐԻ ԿԱՏԱՐԻ ԴԵՊՔԵՐՈՒՄ ՎԱՐԿԱՏՈՒՆ ՕՐԵՐԻ ՔԱՆԱԿ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՕՐ ՀԵՏՈ ՎԱՐԿԱՌՈՒԻ ՏՎՅԱԼՆԵՐԸ (ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒ ՉԿԱՏԱՐՄԱՆ, ԹԵՐԻ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ) ՈՒՂԱՐԿՈՒՄ Է ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԲՅՈՒՐՈ),

16) եթե օվերդրաֆտի տրամադրման պայմանագիրը նախատեսում է տոկոսների կամ այլ հատուցման վճարում չօգտագ ղիմաց, ապա նշում այդ մասին,

17) եթե տրամադրվում է արտարժույթային կրեդիտ, նշում արտարժույթի տեսակի (օրինակ՝ դոլար, եվրո), արտարժույթ] փոխարկման փոխարժեքի մասին (օրինակ՝ ԱՐՏԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ ԿՐԵԴԻՏԻ ՄԱՐՄԱՆ ՎՃԱՐՆԵՐԻ ՀԱՇՎԱՐԿՄԱՆ ՀԱՄ ՀԱՆԴԻՄԱՆՈՒՄ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ՄԱՀՄԱՆՎԱԾ ՓՈԽԱՐԿՄԱՆ ՓՈԽԱՐԺԵՔԸ), ինչպես նաև այն մ արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունները կարող են ազդեցություն ունենալ կրեդիտի մարումների վրա,

18) եթե պայմանագրում սահմանված են պայմաններ, որոնք որոշվում են այլ փաստաթղթով սահմանված ծառայության պայմաններով և այդ ծառայության ընդհանուր պայմանները կարող են փոփոխվել պայմանագրի գործողության ընթացքում, պայմանագրում պետք է լինի նշում այդ մասին,

19) եթե պայմանագրում հղում է կատարվում պայմանագրի անբաժանելի մաս կազմող պայմաններին (օրինակ՝ ներքին ակտերին, ծառայության ընդհանուր պայմաններին), ապա առնվազն նշվում է այդ պայմանների նույնականացման տվյալնեյ լրիվ անվանումը, պայմանների ընդունման ամսաթիվը, նույնականացման կամ հաշվառման համարը և ընդունող մարմնի ան դեպքում, երբ հղում է կատարվում այլ մարմնի կողմից հաստատված պայմաններին և հնարավոր չէ նշել նույնականացման ւ առնվազն նշվում է այն ժամկետը, որի համար գործում են այդ պայմանները: Եթե պայմանագրում նշված պայմանները հրաւ ապա հղում է կատարվում նաև համապատասխան աղբյուրին (ինտերնետային էջ/բաժին/էնթաբաժին), եթե պայմանները ոչ են, ապա տրամադրվում է վավերացված թղթային օրինակը կամ էլեկտրոնային տարբերակը՝ էլեկտրոնային ստորագրությաւ նշվում են նաև այդ պայմանների փոփոխության մասին սպառողներին ծանուցելու եղանակը և ժամկետները:

20) եթե պայմանագրում նշվում է, որ պայմանագրի պայմանները կարող են միակողմանիորեն փոփոխվել, ապա նշվում սպառողին նախապես տեղեկացման կարգը և ժամկետները:

21) նշում սպառողի վաղաժամկետ պարտավորությունները կատարելու իրավունքի, ինչպես նաև ժամկետից շուտ պարս կատարելու դեպքում կրեդիտավորման ընդհանուր ծախսից նվազեցման ենթակա և ոչ ենթակա վճարների վերաբերյալ, ընդ ո տրվում է աչքի ընկնող և առանձնացված ձևով՝ այլ տառատեսակով, այլ տառաչափով, այլ գույնով և (կամ) այլ ձևով:

22. Ապահովագրական ընկերությունը ի լրումն սույն կանոնակարգի 20-րդ կետի և Հայաստանի Հանրապետության քաղա օրենսգրքի 998-րդ հոդվածի, ապահովում է, որ ապահովագրության պայմանագիրը և ապահովագրության պայմանագրին կիչ ներառեն.

1) Ապահովագրության տեսակը և ապահովագրության դասը և (կամ) ենթադասը համաձայն «Ապահովագրության և սպ գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 7-րդ հոդվածի,

2) Ապահովագրավճարի վճարման կարգը,

3) Ապահովադրի վերաբերյալ, ինչպես նաև ապահովագրված անձի (անձանց) և շահառուի (եթե տարբեր են ապահովադ տվյալներ,

4) եթե ապահովագրողը սպառողից կարող է պահանջել լրացուցիչ փաստաթղթեր, ապա նշում այդ մասին,

5) սպառողի կողմից իր պարտավորությունները չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու հետևանքները,

6) եթե, համաձայն «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության իրավունք ունի տվյալ պայմանագրի շրջանակներում օգտվել մտածելու ժամանակից, ապա պայմանագրում նշում է կատար ինչպես նաև ներառվում է սպառողի կողմից մտածելու ժամանակից օգտվելու ընթացակարգ,

7) եթե պայմանագրում հղում է կատարվում պայմանագրի անբաժանելի մաս կազմող պայմաններին (օրինակ՝ ներքին իրավունքին, ծառայության ընդհանուր պայմաններին), ապա առնվազն նշվում են այդ պայմանների նույնականացման տվյալն ընդունման ամսաթիվը, նույնականացման կամ հաշվառման համարը և ընդունող մարմնի անվանումը: Եթե պայմանագրում պայմանները հրապարակային են, ապա հղում է կատարվում նաև համապատասխան աղբյուրին (ինտերնետային էջ/բաժին/պայմանները ոչ հրապարակային են, ապա տրամադրվում է վավերացված թղթային օրինակը: Ընդ որում, նշվում է նաև այդ փոփոխության մասին սպառողներին ծանուցելու վայրը և ժամկետները:

8) եթե պայմանագրում նշվում է, որ պայմանագրի պայմանները կարող են միակողմանիորեն փոփոխվել, ապա նշվում է սպառողին նախապես տեղեկացման կարգը և ժամկետները, ինչպես նաև տվյալ փոփոխության հետ համաձայն չլինելու դեպքում սպառողի պայմանագիրն անմիջապես լուծելու ապահովագրի իրավունքը:

23. Ի լրումն սույն կանոնակարգի 21-րդ և 22-րդ կետերում նշված տեղեկությունների՝ կրեդիտավորման կամ ապահովագ պայմանագիրը կարող է պարունակել նաև օրենքներին, նորմատիվ իրավական ակտերին չհակասող այլ դրույթներ:

24. Այն դեպքերում, երբ պայմանագրում սահմանված են պայմաններ, որոնք որոշվում են այլ փաստաթղթով սահմանվա ընդհանուր պայմաններով, ապա

- 1) ֆինանսական կազմակերպությունը պայմանագրի կնքման ժամանակ հրավիրում է սպառողի ուշադրությունը այդ պայմաններին:
- 2) այն դեպքերում, երբ ծառայության ընդհանուր պայմանները սահմանվում են ֆինանսական կազմակերպության կողմից պայմանագրին կցվում են նաև պայմանագրի կնքման պահին գործող ծառայության ընդհանուր պայմանները,
- 3) այն դեպքերում, երբ ծառայության ընդհանուր պայմանների սահմանող ֆինանսական կազմակերպությունը չէ, ֆինանսական կազմակերպությունը տեղեկացնում է սպառողին, որ ծառայության ընդհանուր պայմաններին կարող է ծանոթանալ ֆինանսական կազմակերպության տարածքում, ինչպես նաև բացատրում է, թե այլ ինչ ձևով կամ միջոցներով կարող է սպառողը ձեռք բերել ընդհանուր պայմանները սահմանող փաստաթուղթը:

25. Այն դեպքում, երբ մեկ կրեդիտը տրամադրվում է մեկից ավելի անձանց, ապա ֆինանսական կազմակերպությունը կր պայմանագրի մեկական օրինակ և պայմանագրի անբաժանելի մաս կազմող պայմանները՝ համաձայն սույն կանոնակարգի 2 ենթակետով սահմանված պահանջների տրամադրում է յուրաքանչյուր սպառողի:

26. Այն դեպքում, երբ ապահովագրության պայմանագրում նշվում են մեկից ավել ապահովագրված անձինք, ապա ապահովագրված յուրաքանչյուր անձին տրամադրում է ապահովագրության նվազագույն էական պայմաններ պարունակող և պլաստիկ քարտերի տեսքով): Ընդ որում, նշված վկայագիրը կամ տեղեկանքը կարող է ուղարկվել ապահովագրված անձանց փոստով:

ԳԼՈՒԽ 6. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՍՊԱՌՈՂԻ ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒՄԸ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐՈՒՄԻ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳԻ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ

27. Ավանդային կամ կրեդիտավորման պայմանագրի գործողության ընթացքում ֆինանսական կազմակերպությունը սպա տեղեկացնում է՝

- 1) անվանական տոկոսադրույքի չափի փոփոխության մասին,
- 2) կողմերի միջև հաղորդակցման կարգի փոփոխության մասին,
- 3) իրավական ակտերի այն փոփոխությունների մասին, որոնք ուղղակի ազդեցություն ունեն սպառողի՝ պայմանագրով ս իրավունքների և պարտականությունների վրա,
- 4) ծառայության ընդհանուր պայմանների և այլ վճարների փոփոխության մասին,
- 5) կողմերի՝ պայմանագրից բխող իրավունքների, պարտականությունների կամ պատասխանատվության վրա ուղղակի և ունեցող այլ հանգամանքների փոփոխության, ներառյալ՝ վարկային բյուրո տվյալները ուղարկելու մասին:

28. Այն դեպքում, երբ պայմանագրի գործողության ընթացքում սպառողը, ֆինանսական կազմակերպության աշխատակ կանխիկացնում է կրեդիտը կամ ավանդը և կանխիկացման համար սպառողից գանձվելու է որևէ միջնորդավճար, ապա ֆինանսական կազմակերպության աշխատակիցը բանավոր և(կամ) գրավոր հայտնում է այդ մասին սպառողին և կանխիկացման միջնորդ հետ համաձայնության գալու դեպքում շարունակում է համապատասխան գործողությունը:

29. Սույն կանոնակարգի 27-րդ կետով սահմանված տեղեկատվությունը սպառողին տրամադրվում է փոստային կապի մ համաձայնության դեպքում սույն կանոնակարգի 27-րդ կետով սահմանված տեղեկատվությունը սպառողին կարող է տրամա էլեկտրոնային փոստով կամ կապի այլ միջոցով (հեռախոս, ֆաքս, կարճ հաղորդագրություն, ֆինանսական կազմակերպության տեղեկատվության կայքէջը և այլն): Ընդ որում, ֆինանսական կազմակերպությունը չի կարող ուղղորդել սպառողին ծանուցման որևէ եղանակ ը կամ սահմանափակել ծանուցման եղանակ ընտրելու հնարավորությունը:

30. Այն դեպքում, երբ կրեդիտավորման պայմանագրի գործողության ընթացքում տեղի են ունենում սույն կանոնակարգի րդ, 4-րդ և 5-րդ ենթակետերով սահմանված փոփոխությունները, որոնց արդյունքում փոխվում է Անհատական թերթիկում նե տեղեկատվությունը, ապա սպառողի գրավոր կամ բանավոր պահանջով կրեդիտավորողը տրամադրում է նոր Անհատական կանոնակարգի 59-րդ կետով սահմանված կարգով: Այն դեպքում, երբ կրեդիտավորողի կողմից կրեդիտավորման պայմանագր ժամկետը երկարաձգվում է միակողմանիորեն կրեդիտավորողի գործող նոր պայմաններով, ինչի արդյունքում փոխվում է Ան թերթիկում ներառված տեղեկատվությունը, ապա կրեդիտավորողը տրամադրում է նոր Անհատական թերթիկ՝ սույն կանոնա կետերով սահմանված կարգով:

31. Սույն կանոնակարգի 27-րդ կետով սահմանված տեղեկատվությունում ֆինանսական կազմակերպության կողմից միս փոփոխություն կատարելու դեպքում փոփոխության վերաբերյալ տեղեկատվությունը սպառողին տրամադրվում է վերջինիս՝

եղանակով համապատասխան փոփոխության որոշման կայացումից հետո, սակայն ոչ ուշ, քան որոշումն ուժի մեջ մտնելուց օր առաջ, բացառությամբ վարկային բյուրո տվյալները ուղարկելու դեպքի, այլ դեպքերում՝ սույն կանոնակարգի 27-րդ կետով տեղեկատվությունում կատարված փոփոխությունը սպառողին տրամադրվում է ոչ ուշ, քան համապատասխան փոփոխությունն ենթադրուց և ֆինանսական կազմակերպության կողմից տեղեկանալուց 7 աշխատանքային օր հետո:

32. Սույն կանոնակարգի 27-րդ կետով սահմանված տեղեկատվությունը պայմանագրի սպասարկման ընթացքում ներկայ պահպանվում են հաղորդակցման հետևյալ ընդհանուր սկզբունքները.

1) ֆինանսական կազմակերպությունը պարզաբանում է կատարված փոփոխությունները՝ ներկայացնելով դրանց հնարա ազդեցությունները,

2) ֆինանսական կազմակերպությունը տրամադրում է այն կապի միջոցները (հեռախոսահամար, էլեկտրոնային հասցե), կկարողանա լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալ սույն կանոնակարգի 27-րդ կետով սահմանված տեղեկատվության մասին,

3) ֆինանսական կազմակերպությունը սույն կանոնակարգի 27-րդ կետով սահմանված տեղեկատվությունն այնպես է ներ՝ տեղեկատվության կարևոր հատվածներում ակնհայտ լինեն առանձնացված կոնկրետ վերնագրեր, իսկ տեքստի առավել կարև լինեն շեղատառեր կամ ավելի մեծ տառաչափեր:

33. Ֆինանսական կազմակերպությունը ապահովում է, որպեսզի առնվազն մեկ տարի պահպանվեն սպառողին սույն կան կետով սահմանված տեղեկատվության տրամադրման հիմքերը՝ առաքման անդորրագիր, էլեկտրոնային փոստով ծանուցման հաղորդագրություն, հեռախոսագանգի ձայնագրություն, առձեռն տրամադրման վերաբերյալ ստացական և այլն:

34. Այն դեպքերում, երբ ֆինանսական կազմակերպությունը սույն կանոնակարգի 27-րդ կետով սահմանված տեղեկատվո ւ է հեռախոսով, ֆինանսական կազմակերպության աշխատակիցը.

1) բացահայտում է իր անունը, ինչպես նաև կազմակերպության անվանումը,

2) մատչելի և գրական հայերենով, եթե կողմերի համաձայնությամբ այլ լեզվով հաղորդակցում նախատեսված չէ, հաղոր րանգահարելու նպատակը,

3) տեղեկացնում է հեռախոսային խոսակցության ձայնագրման մասին, եթե այն ձայնագրվում է,

4) սպառողի ցանկության դեպքում ընդհատում է հեռախոսային խոսակցությունը և սպառողին զանգում ավելի ուշ:

35. Սպառողի պարտավորության կատարման օրից առնվազն 1 օր առաջ ֆինանսական կազմակերպությունը պարտավո հայտնել մարման ենթակա պարտավորության առկայության մասին, ինչպես նաև այդ պարտավորության չկատարման կամ կատարման դեպքում, վերջինիս վերաբերյալ տեղեկատվությունը սահմանված կարգով վարկային բյուրոյին և Կենտրոնական ռեգիստրին տրամադրելու մասին: Ֆինանսական կազմակերպությունը վերոնշյալ տեղեկատվությունը սպառողին հայտնում է հաղորդագրության (sms) և (կամ) էլեկտրոնային հաղորդագրության միջոցով: Կազմակերպությունը սպառողին տրամադրու եղանակներից որևէ մեկը ընտրելու հնարավորություն: Այն դեպքում, երբ սպառողը Կազմակերպության հետ որպես հաղորդու ընտրել է փոստային կապը, ֆինանսական կազմակերպությունը վերոնշյալ տեղեկատվությունը հայտնում է նաև փոստային է Ֆինանսական կազմակերպության կողմից սույն կետով սահմանված պահանջի չկատարումը կամ ոչ պատշաճ կատարումը ւ ազատում մարման ժամանակացույցով սահմանված պարտավորության կատարումից:

36. Այն դեպքում, երբ կրեդիտի մարման ժամանակացույցում տեղի են ունենում փոփոխություններ՝ կապված սպառողի վաղաժամկետ մարման, տոկոսադրույքի փոփոխման և այլ հանգամանքների հետ, սպա ֆինանսական կազմակերպությունը ցանկության դեպքում առավելագույնը 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում սպառողի նախընտրած եղանակով (առձեռն, գո փոստ, այլ) անվճար տրամադրում է կրեդիտի մարման նոր ժամանակացույցը: Փոստային կապի ընտրության դեպքում՝ կրե Ժամանակացույցը տրամադրվում է 3-5 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

37. Ապահովագրության պայմանագրի գործողության ընթացքում ապահովագրական ընկերությունը պարտավոր է ապա ւ ապահովագրված անձին և(կամ) շահառուին ներկայացնել հետևյալ տեղեկատվությունը.

1) Ապահովագրական հատուցում ստանալու վերաբերյալ դիմումը ներկայացնելու պահին ապահովագրական ընկերությո սպառողին տրամադրել հատուցման դիմումի, ինչպես նաև կից ներկայացված փաստաթղթերի ստացման փաստը հավաստո (ստացական) թղթային կամ էլեկտրոնային, որում նշված կլինեն այն փաստաթղթերը, որոնք ներկայացվել են ապահովագրս ներկայացման ամսաթիվը, ինչպես նաև՝ թե քանի օրում է կայացվելու հատուցման վերաբերյալ որոշումը:

2) Հատուցման մասին որոշումը՝ որոշումը ընդունելու օրվանից սկսված 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում: Ընդ որում, որոշումը առնվազն պետք է պարունակի հետևյալ տեղեկատվությունը.

- ա. նշում հատուցման վերաբերյալ որոշման մասին (օրինակ՝ բավարարվել է ամբողջությամբ, մասնակի է բավարարվել բ. ապահովագրության պայմանագրի համարը և հատուցման դիմումի համարը,
- գ. ապահովագրի, ապահովագրված անձի, շահառուի վերաբերյալ տվյալներ (տարբեր լինելու դեպքում),
- դ. դիմողի տվյալները (անուն ազգանուն, հասցե, հեռախոսահամար, անձնագրի համարը),
- ե. ապահովագրական պատահարը, պատահարի տեղի ունենալու ամսաթիվը, պատահարի մասին տեղեկացման ամսաթ զ. ներկայացված պահանջի չափը, հատուցման ենթակա գումարը, մերժված գումարի չափը (առկայության դեպքում), մե (հիմնավորումները), այդ թվում հղում ապահովագրության պայմանագրի և/կամ պայմանների համապատասխան կետ(եր)ին է. հատուցման վճարման ձևը, ժամկետները,
- ը. նվազող ապահովագրական գումարի պարագայում, ապահովագրական գումարի վերջնական մնացորդը,
- թ. կոնտակտային անձի հեռախոսահամար, որով դիմողը կկարողանա լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալ իր հատուցմ վերաբերյալ:

38. Հատուցման վերաբերյալ որոշումը պետք է սպառողին տրամադրվի փոստային կապի միջոցով կամ սպառողի ցանկր սպառողի կողմից տրամադրված գործող էլեկտրոնային փոստով կամ կապի այլ միջոցով: Ընդ որում, ապահովագրական ընկլ

ուղղորդել սպառողին ծանուցման որևէ եղանակ ընտրելու հարցումը կամ սահմանափակել ծանուցման եղանակ ընտրելու հն

ԳԼՈՒԽ 7. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ՍՊԱՌՈՂԻՆ ՏՐԱՄԱՂՐՎՈՂ ՔԱՂՎ

39. Ֆինանսական կազմակերպության կողմից սպառողներին «Բանկային ավանդների ներգրավման մասին» Հայաստանի օրենքով և «Սպառողական կրեդիտավորման մասին» օրենքով սահմանված պարբերականությամբ տրամադրվող քաղվածքն ծառայության տեսակի, նվազագույնը պետք է ներառեն սույն կանոնակարգի Հավելված 5-ով սահմանված տարրերը՝ համաձայն

40. Ֆինանսական կազմակերպությունն առաջնորդվում է սույն կանոնակարգի Հավելված 6-ով ներկայացված ձևանմուշն համապատասխան ծառայության տեսակի: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական կազմակերպությունը ընտրում է քաղվածքի ներքին ձևաչափ, ապա նվազագույնը պետք է ապահովի, որպեսզի ֆինանսական կազմակերպության ձևաչափում ամբողջությամբ է արտացոլվեն օրինակելի ձևանմուշի տարրերը (համաձայն Հավելված 5-ի)՝ ըստ Հավելված 6-ով ներկայացված ձևաչափի, հեղինակության, տառատեսակով, տառաչափով և գույներով: Քաղվածքը թղթային տարբերակով կարող է տրամադրվել նա պահանջվող գույների պահպանման:

41. Ֆինանսական կազմակերպությունը սպառողին տրամադրում է միայն այն ծառայության (ծառայությունների) վերաբերյալ քաղվածք(ներ), որից վերջինս օգտվում է: Օրինակ՝ այն դեպքում, երբ սպառողն ունի միայն բանկային հաշիվ առանց օվերդրված արաբիյի քարտի, ապա սպառողին տրամադրվում է միայն բանկային հաշվի քաղվածք և հակառակը, այն դեպքում, երբ սպառողն ունի կից տրամադրվել է նաև վճարային քարտ և օվերդրաֆտ, ապա տրամադրվում է մեկ միասնական քաղվածք սույն կանոնակարգի Հավելված 6-ով սահմանված ձևաչափերի:

42. Ֆինանսական կազմակերպությունը սպառողին տրամադրում է ֆինանսական կազմակերպության կողմից առաջարկվող սպառողի ընտրած լեզվով քաղվածք: Այն դեպքում, երբ սպառողը ֆինանսական կազմակերպության կողմից առաջարկվող սպառողի ստացման այլ լեզու չի ընտրել, ապա սպառողին տրամադրվում է առնվազն հայերեն լեզվով քաղվածք:

43. Այն դեպքում, եթե ֆինանսական կազմակերպությունը ցանկանում է քաղվածքում արտացոլել որևէ լրացուցիչ տեղեկություն, նկար կամ այլ պատկեր, ապա այն տեղադրվում է քաղվածքի վերջին էջում:

44. Էլեկտրոնային եղանակով քաղվածքի տրամադրման դեպքում, ֆինանսական կազմակերպությունն ապահովում է, որ 1) քաղվածքը ուղեկցող հաղորդագրությունն առնվազն պարունակի ֆինանսական կազմակերպության կողմից առաջարկվող տարբերակներից սպառողի նախընտրած լեզվով սպառողի անունն ազգանունը, քաղվածքում ընդգրկված ժամանակահատված ծառայության անվանումը, որի համար տրամադրվում է քաղվածքը և հեռախոսահամար, էլեկտրոնային հասցե, որոնցով սպառողը տեղեկատվություն ստանալ քաղվածքի հետ կապված հարցերի վերաբերյալ: Հաղորդագրությունում նշվում է նաև սպառողը պետք է մանրամասն ուսումնասիրի իր քաղվածքը՝ ստուգելու դրանում ներկայացվող տեղեկատվության ճշգրտությունը:

2) քաղվածքի հասանելիությունը խոչընդոտող տեխնիկա ձևաչափային սահմանափակումներ չլինեն (օրինակ՝ «.zip» ձևաչափ կամ մասնագիտական ծրագրերի կիրառությամբ) և քաղվածքը էլեկտրոնային նամակին կցված լինի սպառողի նախընտրած լեզվով, եթե սպառողի նախընտրությունը հնարավոր չի պարզել, ապա էլեկտրոնային նամակին քաղվածքը կցվում է առնվազն ձևաչափով,

3) քաղվածքի էլեկտրոնային փաստաթղթի և էլեկտրոնային նամակի անվանումը («առարկա» տողը) պարունակի «staten» «քաղվածք» բառը, հաշվետու ժամանակահատվածը, ծառայության տեսակը, որի համար ուղարկվում է քաղվածքը, արժույթի դեպքում նաև քարտի տեսակը, վերջին 4 թվերը, բազմարժույթային քարտի դեպքում արժույթի փոխարեն նշվում է «բազմարժույթ» բառը (Օրինակներ՝ STATEMENT 01.10.15-30.10.15 CARD VISA 9550 AMD, STATEMENT 01.10.15-30.10.15 ՔԱՂՎ ԱԾՔ 01.10.15-30.10.15 ԱՎՏՈՎԱՐԿ AMD, STATEMENT 01.10.15-30.10.15 CARD 9550 MULTICURRENCY),

4) քաղվածքի ուղարկման և ստացման ապացուցելիությունն առնվազն 1 տարի պատշաճ ձևերով պահպանվեն (օրինակ receipt):

45. Առձեռն եղանակով քաղվածքի տրամադրման դեպքում, ֆինանսական կազմակերպությունը ապահովում է, որպեսզի ֆինանսական կազմակերպությունն այցելելու և աշխատակցի միջոցով որևէ ծառայությունից օգտվելու դեպքում ստանա քաղվածքը, այն դեպքում, երբ 4 ամիս շարունակ ֆինանսական կազմակերպությանը չի հաջողվում սպառողին տրամադրել քաղվածքը, ապա կազմակերպությունն առնվազն մեկ անգամ կապ է հաստատում սպառողի հետ և առաջարկում քաղվածքը ստանալ այլ եղանակով, երբ սպառողը չի համաձայնվում քաղվածքը ստանալ այլ եղանակով կամ հնարավոր չէ կապ հաստատել սպառողի հետ: Ֆինանսական կազմակերպությունը պահպանում է սպառողի հրաժարվելը կամ կապ հաստատելու անհնարինությունն ապա հավաստումները՝ ձայնագրություն, գրավոր համաձայնություն և այլն: Սպառողի համաձայնության դեպքում, ֆինանսական կազմակերպությունն իր ներքին գործընթացներին համապատասխան, սպառողի նախընտրած եղանակով, տրամադրում է նաև քաղվածքները, որոնք սպառողին հասանելի չեն եղել և առնվազն 1 տարի պահպանում է քաղվածքների տրամադրման հիմքերը:

46. Փոստային կապի միջոցով քաղվածքի ուղարկման դեպքում, ֆինանսական կազմակերպությունն ապահովում է որպեսզի տարի պահպանվեն ուղարկման անդորրագիրը և (կամ) ստացման մասին հետադարձ ծանուցումը:

47. Այն դեպքում, երբ մեկ կրեդիտը տրամադրվում է մեկից ավելի անձանց կամ մեկ ավանդը ներդրվում է մի քանի անձանց ֆինանսական կազմակերպությունը քաղվածքի մեկական օրինակ տրամադրում է յուրաքանչյուր սպառողի:

ԳԼՈՒԽ 8. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՍՊԱՌՈՂԻ ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒՄԸ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԳՐԱԴԱՐՅՄԱՆ ԴԵՊՔՈՒՄ

48. Սպառողի կողմից պայմանագիրը լուծելու մասին դիմում ներկայացնելու դեպքում ֆինանսական կազմակերպությունը

պետք է սպառողին տրամադրի դիմումը ստանալու մասին հավաստում այն եղանակով, որ եղանակով ներկայացվել է դիմում թղթային դիմումի դեպքում՝ գրավոր թղթային հավաստում, էլեկտրոնային դիմումի դեպքում՝ էլեկտրոնային հավաստում): Բ ներկայացնելու դեպքում ֆինանսական կազմակերպությունը սպառողի ցանկությամբ տրամադրում է գրավոր թղթային կամ հավաստում:

49. Սպառողի կողմից բանկային հաշվի պայմանագիրը լուծելու և հաշիվը փակելու դիմումին ընթացք տալը մերժելու դե պարտավոր է սպառողին տեղեկացնել մերժման պատճառների մասին (օրինակ, հաշվի նկատմամբ առկա արգելանքներ) և 48-րդ կետով նշված եղանակով:

50. Ֆինանսական կազմակերպությունը սպառողի կողմից բանկային հաշվի պայմանագիրը լուծելու և հաշիվը փակելու դ տալիս սույն կանոնակարգի 48-րդ կետով նշված եղանակով սպառողին նվազագույնը տեղեկացնում է.

1) առավելագույնը մեկօրյա ժամկետում հաշիվը փակելու և հաճախորդի հաշվին միջոցների առկայության դեպքում այդ սպառողի՝ այլ հաշվին փոխանցելու կամ նրա կողմից կանխիկացնելու հնարավորության և դրա իրականացման ժամկետներ

2) բանկային հաշվի պայմանագիրը լուծելու և հաշիվը փակելու դիմումը ներկայացնելու և բանկի կողմից ընթացք տալու սպասարկումը, այդ թվում՝ սպասարկման վճարի կամ ապագային միտված որևէ այլ վճարի գանձումը դադարելու մասին:

51. Ֆինանսական կազմակերպությունը սույն կանոնակարգի 48-րդ կետով նշված եղանակով սպառողին տեղեկացնում է փակումը չի ազատում սպառողին մինչև հաշվի փակելը ստանձնած պարտավորությունների կատարումից:

52. Ապահովագրության պայմանագրի գործողության ավարտից 5 աշխատանքային օր առաջ ապահովագրական ընկերոս ապահովադրին (այդ թվում՝ ապահովագրված անձանց) պայմանագրի ավարտի վերաբերյալ, իսկ ապահովագրության պայմ նախատեսված ապահովագրական գումարի սպառվելու հիմքով ապահովագրության պայմանագրի գործողության ավարտի դ ապահովագրական գումարի սպառվելու օրվանից սկսած 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում: Սույն կետից բացառություն է պայմանագրերը, որոնք ավարտվում են որոշակի պայմանների ի հայտ գալու պարագայում (օրինակ՝ եթե աջակցության ապ պայմանագիրը դադարում է բնակության երկիր վերադառնալու օրը և այլն):

53. Ծանուցումը, սպառողի հետ նախապես համաձայնության դեպքում, սպառողին կարող է տրամադրվել սպառողի կոր գործող էլեկտրոնային փոստով կամ կապի այլ միջոցով (հեռախոս, ֆաքս, կարճ հաղորդագրություն, փոստային կապ):

54. Սպառողը ապահովագրական պայմանագրի գործողության մտածելու ժամանակի ընթացքում կամ պայմանագրի գո ժամանակահատվածում կարող է պայմանագիրը լուծելու մասին դիմում ներկայացնել ապահովագրական ընկերությանը, որի ապահովագրական ընկերությունը անմիջապես պետք է սպառողին տրամադրի դիմումը ստանալու մասին հավաստում այն է եղանակով ներկայացվել է դիմումը (Օրինակ՝ գրավոր թղթային դիմումի դեպքում՝ գրավոր թղթային հավաստում, էլեկտրոն դեպքում՝ էլեկտրոնային հավաստում):

55. Եթե տվյալ ապահովագրական պայմանագրի համար «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մա Հանրապետության օրենքով նախատեսված է մտածելու ժամանակ, ապա Ապահովագրական ընկերությունը պարտավոր է լո ապահովագրության պայմանագիրը և այդ մասին ծանուցել սպառողին մտածելու ժամանակի ընթացքում ստացած դիմումի առավելագույնը ծանուցման օրվան հաջորդող օրը:

ԳԼՈՒԽ 9. ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒՄԸ ՄԻՆՉԵՎ ԿՐԵԴԻՏԱՎՈՐՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԿՆՔՈ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԹԵՐԹԻԿ)

56. Սպառողի կրեդիտային հայտի վերաբերյալ դրական որոշում կայացնելուց հետո կրեդիտավորողն իր կողմից առաջա պայմանների և սպառողի կողմից տրված փաստաթղթերի հիման վրա նախքան կրեդիտավորման պայմանագրի կնքումը սպ տրամադրում է Անհատական թերթիկ՝ համաձայն սույն կանոնակարգի Հավելված 1-ի (վարկային գծերի (օվերդրաֆտների) և սույն կանոնակարգի Հավելված 3-ի):

57. Կրեդիտավորողը.

1) ապահովում է Անհատական թերթիկում ներառված պայմանների համապատասխանությունը կրեդիտավորման պայմ դրություններին՝ բացառությամբ տարեկան փաստացի տոկոսադրույքի, որը մարման ժամանակացույցի փոփոխությամբ պայմ ստարբերվել,

2) ապահովում է Անհատական թերթիկի տրամադրումը ժամանակին, այսինքն՝ մինչև կրեդիտավորման պայմանագրի կ հնարավորություն է ունենում ծանոթանալու կրեդիտի էական պայմաններին և, ցանկության դեպքում, համեմատելու այլ կրե կողմից առաջարկվող կրեդիտի էական պայմանների հետ,

3) բանավոր պարզաբանում է Անհատական թերթիկի էությունը և դրա կարևորությունը,

4) բանավոր տեղեկացնում է Անհատական թերթիկի գործողության ժամկետի վերաբերյալ,

5) Անհատական թերթիկի ստորագրման ժամանակ որևէ կերպ չի ուղղորդում սպառողին, սակայն հուշում է ստորագրույ

6) բանավոր պարզաբանում է Անհատական թերթիկի և կրեդիտավորման պայմանագրերի միջև հնարավոր տարբերությա պայմանավորված մարման ժամանակացույցի փոփոխությամբ:

58. Կրեդիտավորողը հաստատված պայմանների հիման վրա լրացնում է Անհատական թերթիկը, ստորագրում է և սպառ եղանակով (առձեռն կրեդիտավորողի տարածքում, փոստային կապի միջոցով, էլեկտրոնային փոստով) տրամադրում կամ ո վերջինիս:

59. Փոստային կապի միջոցը կամ էլեկտրոնային փոստը ընտրելու դեպքում կրեդիտավորողն Անհատական թերթիկը սպ (երաշխավորին) ուղարկում է կրեդիտային հայտի հաստատումից հետո 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում: Կրեդիտավոր առձեռն եղանակով ընտրելու դեպքում կրեդիտավորողն Անհատական թերթիկը տրամադրում է սպառողին (երաշխավորին)

Կրեդիտավորողի տարածք առաջին իսկ այցի դեպքում:

60. Կրեդիտավորողն առնվազն երեք տարի պահպանում է Անհատական թերթիկի տրամադրման փաստն ապացուցող փ (օրինակ՝ սպառողի ստորագրությամբ տրված ստացականը, նամակն ուղարկելու փաստն ապացուցող փաստաթուղթը, էլեկտրոնային հաղորդագրությունը):

61. Եթե սպառողի (երաշխավորի (առկայության դեպքում)) համար հասկանալի է Անհատական թերթիկում ներառված և նա համաձայն է Անհատական թերթիկի հետ, ապա ստորագրում է Անհատական թերթիկների երկու (երաշխավորի առկայ երեք) օրինակները և վերադարձնում կրեդիտավորողին (երաշխավորին) առձեռն՝ կրեդիտավորողի տարածքում կամ էլեկտրոնային ֆաքսով կամ գործող էլեկտրոնային փոստով: Այն դեպքում, երբ Անհատական թերթիկը սպառողին է տրամադրվում առցանց ֆինանսական կազմակերպության ընթացակարգերով նույնականացված սպառողի անձնական էջի կամ առցանց այլ եղանակով ապա այն ստորագրված է համարվում, եթե ստորագրման ենթակա դաշտերում առկա է հավաստող նշումը (օրինակ՝ check b է համարվում համաձայնության համար պահանջվող գործողությունների կատարումը (օրինակ՝ «Համաձայն եմ Անհատական սահմանված պայմաններով վարկ ստանալ» վերնագրով վավերացնող կոճակի սեղմումը):

62. Ստորագրված Անհատական թերթիկներից մեկ օրինակը տրամադրվում է սպառողին, իսկ մյուսը ենթակա է արխիվա կրեդիտավորողի կողմից: Երաշխավորի առկայության դեպքում Անհատական թերթիկներից երրորդ օրինակը տրամադրվում է սպառողին:

63. Անհատական թերթիկի պայմանները գործում են կրեդիտային հայտի դրական որոշման վերաբերյալ սպառողին տեղի աշխատանքային օր: Եթե սպառողը ստորագրված թերթիկը կրեդիտավորողին ներկայացնում է սահմանված ժամկետից ուշ, կրեդիտավորողը իր ներքին իրավական ակտերի համաձայն ինքն է որոշում ընդունել թերթիկը և կնքել կրեդիտավորման պայմաններով, թե ոչ:

64. Անհատական թերթիկը ներառում է հետևյալ տեղեկությունները.

1) Անհատական թերթիկի կրեդիտավորողի կողմից լրացվող հերթական համարը և կրեդիտային հայտի դրական որոշման սպառողին տեղեկացման ամսաթիվը,

2) կրեդիտավորողի լրիվ անվանումը և կապի միջոցները (հեռախոսահամար, հասցե, էլեկտրոնային փոստի հասցե),

3) սպառողի վերաբերյալ տեղեկությունները, մասնավորապես՝ անուն, ազգանունը և կապի միջոցները,

4) կրեդիտի էական պայմանները, այդ թվում՝

ա. կրեդիտի տեսակը,

բ. կրեդիտի գումարի չափը,

գ. կրեդիտի տրամադրման ժամկետը,

դ. կրեդիտի անվանական տարեկան տոկոսադրույքի չափը,

ե. կրեդիտի տարեկան փաստացի տոկոսադրույքի չափը, ընդ որում տրվում է աչքի ընկնող և առանձնացված ձևով՝ այլ ստանդարտով, այլ գույնով և (կամ) այլ ձևով նշում, որում բացատրվում է անվանական և տարեկան փաստացի տոկոսադրույք տարբերությունը,

5) կրեդիտի հետ կապված վճարները, այդ թվում՝

ա. կրեդիտի մարման ընդհանուր վճարը, որն իրենից ներկայացնում է կրեդիտի մայր գումարի, տոկոսագումարների ու ա ընդհանուր գումարը, որը սպառողը պարտավոր է վճարել (կատարել) կրեդիտի ստացման համար,

բ. այլ վճարումները,

6) եթե սպառողի պարտավորությունների կատարումն ապահովված է գրավով և (կամ) երաշխավորությամբ, ապա ապա մասում ներկայացվում է.

ա. գրավի տեսակը,

բ. նշում երաշխավորի մասին,

7) այլ պայմանները, այդ թվում՝

ա. մայր գումարի և տոկոսագումարների մարումների հաճախականությունը (չի կիրառվում վարկային գծերի (օվերդրաֆ) բ. կանխավճարի չափը (առկայության դեպքում) (չի կիրառվում վարկային գծերի (օվերդրաֆտների) դեպքում),

գ. վարկային գծերի (օվերդրաֆտների) դեպքում՝ արտոնյալ ժամկետը («գրեյս պերիոդ»), հաշվի նվազագույն շարժը և վճար չօգտագործված միջոցների դիմաց հաշվարկված տոկոսադրույքը,

8) սպառողի իրավունքներ մասում ներկայացվում են տեղեկություններ «Սպառողական կրեդիտավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 9-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված կրեդիտավորման պայմանագիրը լուծելու՝ սպառողի իրաւ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված կրեդիտավորման պայմանագրով ունեցած պարտավորությունները ժամկետից շուտ կատարելու վերաբերյալ,

9) սպառողի կողմից պարտավորությունների չկատարման դեպքում հնարավոր բացասական հետևանքները մասում ներկայացված պարտավորությունները ժամանակին չկատարելու դեպքում տույժերի չափը և կիրառման դեպքերը, ինչպես նաև նշում ապա պարտավորությունների կատարման դեպքում մարումների հերթականության և այլ հնարավոր բացասական հետևանքների վ թվում՝

ա. գրավի առարկայի բռնագանձման վերաբերյալ,

բ. վարկատուի կողմից պարտավորությունների չկատարման դեպքում գրավի հաշվին պարտավորությունները մարելու դե վարկային պարտավորությունները ծածկելու համար գրավը բավարար չլինելու դեպքում վարկատուի այլ գույքի հաշվին պարտ մարման հնարավորության վերաբերյալ,

գ. վարկատուի վերաբերյալ տեղեկատվությունը «Վարկային տեղեկատվության շրջանառության և վարկային բյուրոների մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված կարգով վարկային բյուրոյին տրամադրման վերաբերյալ,

10) նշում այն մասին, որ Անհատական թերթիկը չի փոխարինում և չի հանդիսանում կրեդիտավորման պայմանագրի մա պետք է առաջնորդվի պայմանագրով,

11) երաշխավորության վերաբերյալ բացատրական տեղեկատվությունը:

65. Անհատական թերթիկում տվյալները լրացվում են լրացման ուղեցույցի օգնությամբ՝ համաձայն սույն կանոնակարգի Վարկային գծերի (օվերդրաֆտների) Անհատական թերթիկը լրացվում է համաձայն սույն կանոնակարգի Հավելված 4-ի: Լրա նախատեսված է միայն ֆինանսական կազմակերպության համար և չի տրամադրվում սպառողին:

66. Կրեդիտավորողը չի կարող փոխել Անհատական թերթիկի տեքստը և դիզայնը, սակայն կարող է ավելացնել իր ապրս (լոգոն)՝ ելնելով մարքետինգային քաղաքականությունից:

67. Այն դեպքում, երբ մեկ կրեդիտը տրամադրվում է մեկից ավելի անձանց, ապա կրեդիտավորողը Անհատական թերթիկ տրամադրում է յուրաքանչյուր սպառողին՝ սույն գլխով սահմանված կարգով:

68. Այն դեպքում, երբ սպառողի պարտավորությունների կատարումն ապահովված է մեկից ավելի անձանց երաշխավոր կրեդիտավորողը Անհատական թերթիկի մեկական օրինակ տրամադրում է յուրաքանչյուր երաշխավորին՝ սույն գլխով սահմ

Գ Լ ՈՒ Խ 10. ՖԳԻԱՍՆ-ՆԵՐԻ ՄԻՋՈՑՈՎ ՄԱՏՈՒՑՎՈՂ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՊԼ

69. Ֆինանսական կազմակերպությունն առանց վճարային գործիքի կիրառման գործարքներում մինչև ՖԳԻԱՍ-ների միջո ծառայությունների մատուցումը սպառողին ծանոթացնում է ծառայության հիմնական պայմանների, գանձվող միջնորդավճա փոխարժեքների, կիրառվող ժամկետների և տվյալ գործարքի իրականացման համար այլ էական պայմանների հետ:

70. Ֆինանսական կազմակերպության կողմից ծառայությունը մատուցվում է միայն սպառողի հստակ համաձայնություն կամահայտությունը ստանալուց հետո (ՖԳԻԱՍ-ի էկրանի վրա ծառայությունը մատուցելու համաձայնության հարցմանը դ պատասխան պարունակող ստեղծ սեղմելուց հետո):

71. Այն դեպքում, երբ ՖԳԻԱՍ-ի ապարատաձրագրային հնարավորությունները թույլ չեն տալիս կանխիկով վերադարձն ենթակա գումարից ավել մուտքագրված գումարը, ապա ՖԳԻԱՍ-ի միջոցով սպառողին պետք է առաջարկվի մանրի վերադ նվազագույնը երկու այլ եղանակ (օրինակ՝ մանրի վերադարձման հնարավոր եղանակներ կարող են հանդիսանալ՝ մատուցվա համար հավելավճարի ընդունումը, բջջային հեռախոսահամարի լիցքավորումը, բանկային (քարտային) հաշիվների և էլեկտր հաշիվների համալրումը և այլ եղանակներ): ՖԳԻԱՍ-ի վրա, տեսանելի հատվածում, կամ ՖԳԻԱՍ-ի էկրանին ընթեռնելի տս մասին պետք է փակցված լինի (ներկայացվի) համապատասխան հայտարարություն:

72. ՖԳԻԱՍ-ների վրա փակցվում է շահագործող ֆինանսական կազմակերպության անվանումը և սպառողների սպասապ հեռախոսահամարը (առկայության դեպքում շուրջօրյա սպասարկման հեռախոսահամարը), որի միջոցով սպառողը կարող է ֆինանսական կազմակերպության համապատասխան բաժնի, ծառայության հետ՝ օգնություն կամ խորհրդատվություն ստան

73. ՖԳԻԱՍ-ի միջոցով յուրաքանչյուր գործարք կատարելուց հետո սպառողին տրամադրվում է գործարքի կատարումը հ անդորրագիր: Անդորրագիրը կարող է չտրամադրվել միայն սպառողի՝ անդորրագիր չստանալու վերաբերյալ հստակ համաձա կամահայտությունը ստանալու դեպքում: Երբ ՖԳԻԱՍ-ի միջոցով հնարավոր չէ տրամադրել անդորրագիր, նախքան ծառայ մատուցումը սպառողին պետք է տեղեկացնել անդորրագրի տրամադրելու անհնարինության մասին և վերջինիս՝ անդորրագրի (չպահանջելու) վերաբերյալ հստակ համաձայնությունը կամ կամահայտությունը ստանալու պարագայում միայն շարունակ մատուցումը:

74. ՖԳԻԱՍ-ի միջոցով տրամադրվող անդորրագրերն առնվազն պետք է պարունակեն Կենտրոնական բանկի խորհրդի 21 հոկտեմբերի 14-ի թիվ 168-Ն որոշմամբ հաստատված «Վճարահաշվարկային գործառնությունների կատարման ժամանակ կլ փաստաթղթերի նվազագույն վավերապայմանները և դրանց լրացման կանոններով» սահմանված վավերապայմանները և ՖԳ նույնականացնող տվյալները (ՖԳԻԱՍ-ի նույնականացուցիչը և(կամ) տեղադրման հասցեն):

75. Այն դեպքում, երբ ՖԳԻԱՍ-ով իրականացված գործարքը հավաստող անդորրագրի վավերապայմանները սահմանվա բանկի իրավական ակտերով, ապա գործարքի ընթացքում ձևավորված անդորրագիրը առնվազն պետք է պարունակի հետևյա վավերապայմանները

- 1) հավաստագրումը հավաստող կող (առկայության դեպքում),
- 2) անդորրագրի կազմման ամսաթիվ, ժամ,
- 3) ՖԳԻԱՍ-ը նույնականացնող տվյալներ (ՖԳԻԱՍ-ի նույնականացուցիչը և(կամ) տեղադրման հասցեն),
- 4) գործարքի գումար, այդ թվում՝ արտարժույթի առուվաճառքի գործառնությունների դեպքում սպառողից ընդունված և տրամադրված գումար,
- 5) գործարքի արժույթ, այդ թվում՝ արտարժույթի առուվաճառքի գործառնությունների դեպքում սպառողից ընդունված և տրամադրված գումարի արժույթներ,
- 6) գործարքի տեսակ,
- 7) հաշվի վրա դրամական միջոցների մուտքագրման գործարքի դեպքում՝ հաշվի համար կամ վճարային քարտի համար կանոններով թույլատրելի չափով):

76. Գործարքը հավաստող անդորրագիրը պետք է լինի առնվազն հայերեն (հայաստա) և անգլերեն (լատինատա) լեզուն անդորրագրի տրամադրումը՝ ըստ ՖԳԻԱՍ-ը սպասարկող կազմակերպության ընտրության:

77. ՖԳԻԱՍ-ը պետք է ունենա առնվազն հայերեն և անգլերեն լեզուներով մենյուներ (երկու լեզուները կարող են ներկայա նախօրոք ընտրելով դրանցից որևէ մեկը): Այլ լեզուների ընտրության հնարավորության առկայությունը դեպքում՝ այդ լեզուներ առաջարկը պետք է լինի տվյալ լեզուներով և ՖԳԻԱՍ-ի միջոցով գործարք իրականացնելու ամբողջ ընթացքում ընտրված լեզ

17. «**6.2 Կանխավճար**» տողում լրացվում է վարկի կանխավճարի գումարի չափը: Օրինակ՝ 50,000: Կանխավճարի չափ չլինելու դեպքում համապատասխան տողում լրացվում է՝ Չի պահանջվում:

18. «**7.1 Վարկային հայտի ուսումնասիրություն**» տողում լրացվում է տվյալ վճարի գանձման չափը՝ որպես բացարձակ որպես տոկոս (մայր գումարի նկատմամբ) և պարբերականությունը (միանվագ): Օրինակ՝ 25,000 ՀՀ դրամ, միանվագ կամ 5% նկատմամբ, միանվագ: Վարկային հայտի ուսումնասիրության վճար սահմանված չլինելու դեպքում համապատասխան տողում պահանջվում:

19. «**7.2 Վարկի սպասարկման**» տողում լրացվում է տվյալ վճարի գանձման չափը՝ որպես բացարձակ գումար կամ ոչ գումարի, մնացորդի նկատմամբ) և պարբերականությունը (ամսական, տարեկան և այլն): Օրինակ՝ 125,000 ՀՀ դրամ, տարեկան մնացորդի նկատմամբ, տարեկան: Վարկի սպասարկման վճար սահմանված չլինելու դեպքում համապատասխան տողում լրացվում:

20. «**7.3 Գրավի գնահատման**» տողում լրացվում է տվյալ վճարի գանձման չափը՝ որպես բացարձակ գումար կամ որոշ գումարի նկատմամբ) և պարբերականությունը (միանվագ): Օրինակ՝ 10,000 ՀՀ դրամ, միանվագ կամ 5% մայր գումարի նկատմամբ: Գրավի բացակայության կամ գրավի գնահատման պահանջ սահմանված չլինելու դեպքում համապատասխան տողում լրացվում:

21. «**7.4 Նոտարական վավերացման**» տողում լրացվում է տվյալ վճարի գանձման չափը՝ որպես բացարձակ գումար (մայր գումարի նկատմամբ) և պարբերականությունը (միանվագ): Օրինակ՝ 15,000 ՀՀ դրամ, միանվագ կամ 5% մայր գումարի նկատմամբ: Նոտարական վավերացման պահանջ սահմանված չլինելու դեպքում համապատասխան տողում լրացվում է՝ Չի սահմանված:

22. «**7.5 Գրավի ապահովագրության**» տողում լրացվում է տվյալ վճարի գանձման չափը՝ որպես բացարձակ գումար (մայր գումարի, մնացորդի, գույքի արժեքի, մնացորդի և տոկոսագումարների նկատմամբ), և պարբերականությունը (միանվագ): Օրինակ՝ 250,000 ՀՀ դրամ, տարեկան: Գրավի բացակայության կամ գրավի ապահովագրման պահանջ սահմանված չլինելու դեպքում համապատասխան տողում լրացվում է՝ Չի պահանջվում:

23. «**7.6 Այլ միջնորդավճարներ**» տողում այլ միջնորդավճարների առկայության դեպքում լրացվում է տվյալ վճարի սահմանված չափը և պարբերականությունը: Այլ միջնորդավճարներ սահմանված չլինելու դեպքում համապատասխան տողում պահանջվում:

24. «**9.1 Վարկի մայր գումարը չվճարելու դեպքում**» տողում լրացվում է տվյալ վարկի մայր գումարը չվճարելու դեպքում տույժ/տուգանքի չափը և կիրառման դեպքերը: Օրինակ՝ 3 և ավել աշխատանքային օր ուշացման դեպքում՝ ժամկետանց վաճառված:

25. «**9.2 Տոկոսագումարները չվճարելու դեպքում**» տողում լրացվում է տվյալ վարկի տոկոսագումարները չվճարելու դեպքում տույժ/տուգանքի չափը և կիրառման դեպքերը: Օրինակ՝ ժամկետանց վարկի մնացորդի 0.1%, օրական:

26. «**9.3 Այլ վճարները չկատարելու դեպքում**» տողում լրացվում է տվյալ վարկի գծով պարտավորությունների չկատարման դեպքում տույժ/տուգանքի չափը: Այլ տույժ/տուգանք սահմանված չլինելու դեպքում համապատասխան տողում լրացվում:

27. «**9.4 Մարումների հերթականություն**» վանդակում լրացվում է վարկառուի կողմից պարտավորությունների մարման հերթականությունը (տույժ/տուգանքներ, տոկոսագումարներ, մայր գումար):

28. «**Հաստատում եմ, որ սույն թերթիկում ներկայացված տեղեկությունները ճշգրիտ են**» վանդակում պարտավարկատուի պատասխանատու անձի ստորագրությունը և վարկառուի թերթիկի տրամադրման ամսաթիվը: Թերթիկը փոստ էլեկտրոնային փոստի միջոցով վարկառուին ուղարկելու դեպքում լրացվում է թերթիկի ուղարկման ամսաթիվը: Թերթիկը վաճառվելու դեպքում լրացվում է թերթիկի փաստացի տրամադրման ամսաթիվը:

29. «**Հաստատում եմ, որ նախքան պայմանագրի կնքումը ստացել և հասկացել եմ սույն թերթիկում ներկայացված տեղեկությունները**» վանդակում պարտավարկի դրվում է վարկառուի ստորագրությունը և ստորագրման ամսաթիվը: Երաշխավորի դեպքում դրվում է նաև երաշխավորի ստորագրությունը և ստորագրման ամսաթիվը:

[Հավելված](#)
[Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի 2009 թվականի հուլիսի 22-ի 229-Ն որոշման](#)

Հավելված
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի 2009 թվականի հուլիսի 22-ի 229-Ն որոշման

Վարկային գծի (օվերդրաֆտի) էական պայմանների անհատական թերթիկի (այսուհետ՝ Անհատական թերթիկ) նուղեցույց

Մույն նուղեցույցը չի տրամադրվում վարկառուին:

1. **Անհատական թերթիկը** տրամադրվում է միայն 100,000 ՀՀ դրամը գերազանցող և 10,000,000 ՀՀ դրամը չգերազանցող
2. **«1.1 Թերթիկի համար»** տողում լրացվում է վարկատուի կողմից տրամադրվող Անհատական թերթիկի հերթական հ
3. **«1.2 Վարկային հայտի դրական որոշման մասին վարկառուին տեղեկացման ամսաթիվ»** տողում լրացվում կողմից վարկառուին վարկային հայտի դրական որոշման մասին տեղեկացման ամսաթիվը՝ օր/ամիս/տարի ձևաչափով:
4. **«2.1 Վարկատուի վերաբերյալ»** վանդակում լրացվում է վարկատուի անվանումը, կազմակերպչափրավական տեսակ հասցեն(երը) (օրինակ՝ ՀՀ, ք. Երևան, Նորք-Մարաշ, Աբգ 11), հեռախոսահամար(ներ)ը (օրինակ՝ +(37410) 123456) և էլեկտրոնային փոստը (օրինակ՝ փոստ@փոստ.am), հեռախոսահամար(ներ)ը և էլեկտրոնային հասցեն(երը), որոնցով վարկատուն կարող է կապ հաստատել վարկառուի հետ, ինչ վարկառուի՝ վարկատուի հետ հաղորդակցման նախընտրելի եղանակը: Օրինակ՝ էլ. փոստ:
6. **«3.1 Վարկի անվանում»** տողում լրացվում է վարկատուի կողմից տրամադրվող սպառողական վարկի անվանումը է «Էքսպրես» վերականգնվող վարկային գիծ:
7. **«3.2 Վարկի գումարը»** տողում լրացվում է վարկի գումարի արժեքը: Օրինակ՝ 1,800,000:
8. **«3.3 Վարկի ժամկետ»** տողում լրացվում է վարկի ժամկետը ամիսներով: Օրինակ՝ 24:
9. **«3.4 Տարեկան անվանական % (SUS)»** տողում լրացվում է վարկի տարեկան անվանական տոկոսադրույքը: Օրինակ՝ 10:
10. **«3.5 Տարեկան փաստացի % (SFS)»** տողում լրացվում է վարկի տարեկան փաստացի տոկոսադրույքը: Օրինակ՝ 11:
11. **«4.1 Վարկի մարման ընդհանուր վճար»** տողում լրացվում է վարկի մայր գումարի, տոկոսագումարների և այլ վճարների գումարը: Օրինակ՝ 1,120,000:
12. **«4.2 Այլ վճարներ»** տողում լրացվում է 7.1-7.8-րդ կետերով սահմանված այլ վճարների ընդհանուր գումարը: Օրինակ՝ 0:
13. **«5.1 Գրավ»** տողում լրացվում է վարկի պահանջի միջոց հանդիսացող գրավի տեսակ(ներ)ը և նկարագրությունը: «ԱԲԳ» մակնիշի ավտոմեքենա: Վարկի գրավի պահանջի բացակայության դեպքում համապատասխան տողում լրացվում է 0:
14. **«5.2 Երաշխավորություն»** տողում լրացվում է երաշխավոր(ներ)ի անունը և ազգանունը: Վարկի երաշխավորի բացակայության դեպքում համապատասխան տողում լրացվում է՝ Չի պահանջվում:
15. **«6.1 Արտոնյալ ժամկետ (Գրեյս պերիոդ)»** տողում լրացվում է վարկի համար սահմանված արտոնյալ ժամկետը դեպքում: Օրինակ՝ վարկի կանխիկացմանը հաջորդող 15 օրվա ընթացքում վարկը օգտագործելու դեպքում տոկոսագումար չի հաշվարկվում: Վարկի կանխիկացումից հետո մինչև հաջորդ ամսվա 20-ը վարկը օգտագործելու դեպքում տոկոսագումար չի գանձվում: Եթե արտոնյալ ժամկետի այլ ձև, ապա նշվում է այդ ձևը: Արտոնյալ ժամկետ սահմանված չլինելու դեպքում համապատասխան տողում լրացվում է՝ Չի սահմանվում:
16. **«6.2 Հաշվի նվազագույն շարժ և վճարման կարգ»** տողում լրացվում է հաշվի նվազագույն շարժը՝ որպես բացառություն տոկոս և այդ գումարի վճարման կարգը (պարբերականությունը): Օրինակ՝ 10,000 ՀՀ դրամ կամ օգտագործված մասի վճարում մինչև հաջորդ ամսվա 10-ը: Հաշվի նվազագույն շարժ սահմանված չլինելու դեպքում համապատասխան տողում լրացվում է՝ Չի սահմանվում:
17. **«6.3 Չօգտագործված մասի դիմաց հաշվարկվող %»** տողում լրացվում է վարկի չօգտագործված մասի դիմաց հաշվարկվող տոկոսադրույքը: Օրինակ՝ 13: Չօգտագործված մասի դիմաց հաշվարկվող % սահմանված չլինելու դեպքում լրացվում է՝ Չի սահմանվում:
18. **«7.1 Վարկային հայտի ուսումնասիրության»** տողում լրացվում է տվյալ վճարի գանձման չափը՝ որպես բացարձակ գումար (մայր գումարի նկատմամբ) և պարբերականությունը (միանվագ): Օրինակ՝ 25,000 ՀՀ դրամ, միանվագ կամ 5% նկատմամբ, միանվագ: Վարկային հայտի ուսումնասիրության վճար սահմանված չլինելու դեպքում համապատասխան տողում լրացվում է՝ Չի սահմանվում:
19. **«7.2 Վարկի սպասարկման»** տողում լրացվում է տվյալ վճարի գանձման չափը՝ որպես բացարձակ գումար կամ տոկոս (մայր գումարի նկատմամբ) և պարբերականությունը (ամսական, տարեկան և այլն): Օրինակ՝ 125,000 ՀՀ դրամ, տարեկան մնացորդի նկատմամբ, տարեկան: Վարկի սպասարկման վճար սահմանված չլինելու դեպքում համապատասխան տողում լրացվում է՝ Չի սահմանվում:
20. **«7.3 Գրավի գնահատման»** տողում լրացվում է տվյալ վճարի գանձման չափը՝ որպես բացարձակ գումար կամ տոկոս (մայր գումարի նկատմամբ) և պարբերականությունը (միանվագ): Օրինակ՝ 10,000 ՀՀ դրամ, միանվագ կամ 5% մայր գումարի նկատմամբ, միանվագ: Գրավի բացակայության կամ գրավի գնահատման պահանջ սահմանված չլինելու դեպքում համապատասխան տողում լրացվում է՝ Չի սահմանվում:
21. **«7.4 Նոտարական վավերացման»** տողում լրացվում է տվյալ վճարի գանձման չափը՝ որպես բացարձակ գումար (մայր գումարի նկատմամբ) և պարբերականությունը (միանվագ): Օրինակ՝ 15,000 ՀՀ դրամ, միանվագ կամ 5% մայր գումարի նկատմամբ, միանվագ: Նոտարական վավերացման պահանջ սահմանված չլինելու դեպքում համապատասխան տողում լրացվում է՝ Չի սահմանվում:
22. **«7.5 Գրավի ապահովագրության»** տողում լրացվում է տվյալ վճարի գանձման չափը՝ որպես բացարձակ գումար (մայր գումարի, մնացորդի, գույքի արժեքի, մնացորդի և տոկոսագումարների նկատմամբ), և պարբերականությունը (միանվագ)

այլն): Օրինակ՝ 250,000 ՀՀ դրամ, տարեկան: Գրավի բացակայության կամ գրավի ապահովագրման պահանջ սահմանված չլի համապատասխան տողում լրացվում է՝ Չի պահանջվում:

23. «7.6 Քարտի սպասարկման» տողում լրացվում է տվյալ վճարի գանձման չափը՝ որպես բացարձակ գումար և պայ (ամսական, տարեկան և այլն): Օրինակ՝ 10,000 ՀՀ դրամ, տարեկան: Քարտի սպասարկման վճար սահմանված չլինելու դեպքում համապատասխան տողում լրացվում է՝ Չի պահանջվում:

24. «7.7 Կանխիկացման (վարկատուի բանկումատներից կանխիկացման)» տողում լրացվում է տվյալ վճարի գանձման բացարձակ գումար կամ որպես տոկոս: Օրինակ՝ 500 ՀՀ դրամ կամ 3% կամ 1%, նվազագույնը 300 ՀՀ դրամ: Կանխիկացման չլինելու դեպքում համապատասխան տողում լրացվում է՝ Չի պահանջվում:

25. «7.8 Այլ միջնորդավճարներ» տողում այլ միջնորդավճարների առկայության դեպքում լրացվում է տվյալ վճարի ս գանձման չափը և պարբերականությունը: Այլ միջնորդավճարներ սահմանված չլինելու դեպքում համապատասխան տողում պահանջվում:

26. «9.1 Վարկի մայր գումարը չվճարելու դեպքում» տողում լրացվում է տվյալ վարկի մայր գումարը չվճարելու դե տույժ/տուգանքի չափը և կիրառման դեպքերը: Օրինակ՝ 3 և ավել աշխատանքային օր ուշացման դեպքում՝ ժամկետանց վա օրական:

27. «9.2 Տոկոսագումարները չվճարելու դեպքում» տողում լրացվում է տվյալ վարկի տոկոսագումարները չվճարելու կիրառվող տույժ/տուգանքի չափը և կիրառման դեպքերը: Օրինակ՝ ժամկետանց վարկի մնացորդի 0.1%, օրական:

28. «9.3 Այլ վճարները չկատարելու դեպքում» տողում լրացվում է տվյալ վարկի գծով պարտավորությունների չկատ կիրառվող այլ տույժ/տուգանքների չափը: Այլ տույժ/տուգանք սահմանված չլինելու դեպքում համապատասխան տողում լրա պահանջվում:

29. «9.4 Մարումների հերթականություն» վանդակում լրացվում է վարկառուի կողմից պարտավորությունների մարմ հերթականությունը (տույժ/տուգանքներ, տոկոսագումարներ, մայր գումար):

30. «Հաստատում եմ, որ սույն թերթիկում ներկայացված տեղեկությունները ճշգրիտ են» վանդակում պարտս վարկատուի պատասխանատու անձի ստորագրությունը և վարկառուին թերթիկի տրամադրման ամսաթիվը: Թերթիկը փոստ էլեկտրոնային փոստի միջոցով վարկառուին ուղարկելու դեպքում լրացվում է թերթիկի ուղարկման ամսաթիվը: Թերթիկը վա տրամադրելու դեպքում լրացվում է թերթիկի փաստացի տրամադրման ամսաթիվը:

31. «Հաստատում եմ, որ նախքան պայմանագրի կնքումը ստացել և հասկացել եմ սույն թերթիկում ներկայ տեղեկությունները» վանդակում պարտադիր դրվում է վարկառուի ստորագրությունը և ստորագրման ամսաթիվը: Երաշխս դեպքում դրվում է նաև երաշխավորի ստորագրությունը և ստորագրման ամսաթիվը:

Հավելված
Հայաստանի Հանրապետության
Կենտրոնական բանկ
2009 թվականի հունիսի
թիվ 229-Ն որոշման չ

Քաղվածքի ձևանմուշի տարրերի բնութագրեր

№	ՔԱՂՎԱԾՔԻ ՏԱՐԸ	ԲՆՈՒԹԱԳԻՐ	Ձևանմուշ 1 Հաշիվ+ վճարային քարտ+ վարկային գիծ	Ձևանմուշ 2 Կապի- տալացվող/ ոչ կապիտա- լացվող ավանդ	Ձևանմուշ 3 Հաշիվ+ սպառո- ղական վարկ	Ձևանմուշ 4 Սպա- ռողական վարկ	Ձևանմուշ 5 Հաշիվ+ վճարային քարտ	Ձևանմ Հաշ
1	Քաղվածքի համար	Ֆինանսական կազմակերպության կողմից ձևավորված քաղվածքի համար:	(Պ) ¹	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)
2	Հաշվետիրոջ անուն, ազգանուն, հայրանուն	Մպառողի անուն, ազգանուն, հայրանուն:	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)

3	Չնազդարարվել է՝ (--:--:--:--:--:--:--:--:--:--)	Քաղվածքի ձևավորման ամսաթիվ և ժամ:	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)
4	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Քաղվածքում ընդգրկված ժամանակաշրջան՝ ամսաթվերով:	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)
5	Հաշվետու օրերի քանակ	Քաղվածքի համար հաշվետու ժամանակաշրջանի օրացուցային օրերի քանակ՝ թվերով:	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)
6	Կազմակերպության անվանումը	Ֆինանսական կազմակերպության անվանումը, որը ցուցում է պարունակում նրա կազմակերպչի րավական ձևի մասին՝ սկզբնատառերով:	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)
7	Կազմակերպության հասցե	Ֆինանսական կազմակերպության գլխամասի հասցեն:	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)
8	Հարցերի դեպքում՝ <i>հեռախոսահամար և էլեկտրոնային հասցե</i>	Ֆինանսական կազմակերպության այն հեռախոսահամարը կամ էլեկտրոնային հասցեն, որով սպառողը կկարողանա կապ հաստատել քաղվածքների հետ կապված հարցեր ունենալու դեպքում:	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)
9	Կազմակերպության ապրանքային նշան (լոգո)	Ֆինանսական կազմակերպության ապրանքային նշան (լոգո):	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)

10	Հաշվի համար կամ պայմանագրի համար	<p>Սպառողի հաշվի համարը, որի համար տրամադրվել է քաղվածք: Ավանդի քաղվածքի դեպքում նշվում է ավանդային հաշվի համարը: Այն դեպքում</p> <ul style="list-style-type: none"> • Երբ սպառողի նույնականացումը ֆինանսական կազմակերպության կողմից կատարվում է միայն պայմանագրի համարով, ապա նշվում է պայմանագրի համարը, • երբ հաշվի համարը համընկնում է քարտի համարի հետ, ապա նշվում է անվտանգության կանոնների թույլատրելի չափով, • երբ առկա է բազմաբաժնային քարտ և քարտին կցվում են մի քանի հաշիվներ, ապա նշվում է բոլոր հաշիվների համարները: 	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(-) ²	(Պ)	(Պ)
11	Հաշվի արժույթ	<p>Սպառողի հաշվի համարի արժույթը: Այն դեպքում, երբ առկա է բազմաբաժնային քարտ և քարտին կցվում են մի քանի հաշիվներ, ապա նշվում են նաև տվյալ հաշիվների արժույթները:</p>	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(-)	(Պ)	(Պ)
12	Քարտի համար	<p>Անվտանգության կանոնների թույլատրելի չափով սպառողի քարտի համարը, որի համար տրամադրվել է քաղվածք:</p>	(Պ)	(-)	(-)	(-)	(Պ)	(-)
13	Կից քարտի համար	<p>Անվտանգության կանոնների թույլատրելի չափով սպառողի հաշվի կցված քարտի համարը: Այն դեպքում, եթե կից քարտերը մի քանիսն են, ապա նշվում են նաև վերջիններիս համարները:</p>	(Պ) պարտադիր է կից քարտի առկայության դեպքում	(-)	(-)	(-)	(Պ) պարտադիր է կից քարտի առկայության դեպքում	(-)

14	Ուշադրություն	<p>Մպառողի համար նախագրուշացում պարունակող տեղեկատվություն:</p> <p>Վարկային գծեր և սպառողական վարկեր պարունակող քաղվածքների դեպքում նշվում է նաև հետևյալ տեղեկացումը</p> <p>«ՄԱՀՄԱՆՎԱԾ ԺԱՄԿԵՏՆԵՐՈՒՄ ՁԵՐ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԶԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ԿԱՍ ԹԵՐԻ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ԴԵՊՔՈՒՄ</p> <p>Կազմակերպության անվանում օրերի քանակ</p> <p>ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՕՐ ՀԵՏՈ ՁԵՐ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՈՒՂԱՐԿԵԼՈՒ Է ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԲՅՈՒՐՈՒՆ»:</p>	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)
15	Մահմանաչափ	<p>Մպառողին տրամադրված վարկային գծի (օվերդրաֆտի) առավելագույն գումար:</p>	(Պ)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)
16	Օգտագործվել է	<p>Մպառողի կողմից վարկային գծից (օվերդրաֆտից) մինչև հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա դրությամբ փաստացի օգտագործված գումար:</p>	(Պ)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)
17	Վճարման ենթակա գումար (մայր գումար, տոկոսագումար, տուժանք, միջնորդավճար)	<p>Վարկային գծի և օգտագործված մասի համար հաշվետու ժամանակահատվածի վերջին օրվա դրությամբ ձևավորված վճարման ենթակա գումար, այդ թվում՝ մայր գումար, տոկոսներ, տույժեր, միջնորդավճարներ:</p>	(Պ)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)
18	Մինչև (---.---.----) պետք է վճարել կամ (---.---.----) ից (---.---.----) ք պետք է վճարել	<p>Առաջիկա վճարման ենթակա ընդհանուր գումար և ամսաթիվ կամ ամսաթվեր:</p>	(Պ)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)
19	Արտոնյալ ժամկետ մինչև (---.---.----)	<p>Այն ամսաթիվը, մինչև երբ վարկային գծի օգտագործման համար տոկոսներ չեն հաշվարկվում: Այն դեպքում, երբ արտոնյալ ժամկետ չի նախատեսվում, ապա ամսաթվի փոխարեն լրացվում է «չի նախատեսվում»:</p>	(Պ)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)

20	Գործում է մինչև	Մպառողին տրամադրված վարկի, վարկային գծի (օվերդրաֆտի) օգտագործման/մարման վերջնաժամկետ: Անժամկետ վարկային գծերի դեպքում վերջնաժամկետի փոխարեն լրացվում է «անժամկետ»:	(Պ)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)
21	Սկզբնական մնացորդ (--,-,-,---- դրությամբ)	Հաշվետու ժամանակաշրջանի առաջին օրվա դրությամբ հաշվի սկզբնական մնացորդ, ներառյալ՝ արգելադրված, գրավադրված, սառեցված և վարկի/օվերդրաֆտի չօգտագործված գումարը: Բազմարժույթային քարտերի դեպքում նշվում է յուրաքանչյուր արժույթով հաշվի սկզբնական մնացորդը:	(Պ)	(Պ)	(-)	(-)	(Պ)	(Պ)
22	Մուտքեր (ընդհանուր)	Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում հաշվի կատարված ընդհանուր մուտքեր: Գումարը նշվում է «+» նշանով: Բազմարժույթային քարտերի դեպքում մուտքերը նշվում են յուրաքանչյուր արժույթով:	(Պ)	(Պ)	(-)	(-)	(Պ)	(Պ)
23	Ելքեր (ընդհանուր)	Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում հաշվից կատարված ընդհանուր ելքեր: Գումարը նշվում է «-» նշանով: Բազմարժույթային քարտերի դեպքում ելքերը նշվում են յուրաքանչյուր արժույթով:	(Պ)	(Պ)	(-)	(-)	(Պ)	(Պ)
24	Միջնորդավճար (գործարքներից և այլ)	Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում գանձված ընդհանուր միջնորդավճարներ: Գումարը նշվում է «-» նշանով: Այն դեպքում, երբ տվյալ ծառայության համար ընդհանրապես միջնորդավճար չի գանձվում, ապա նշվում է «կիրառելի չէ» արտահայտությունը: Ձևանմուշ 2-ում նշվում է հաշվետու ժամանակահատվածում ավանդի գծով գանձված ընդհանուր միջնորդավճարները:	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)

25	Տուժանք (ընդհանուր)	Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում գանձված ընդհանուր տուժանքներ: Գումարը նշվում է «-» նշանով: Այն դեպքում, երբ տվյալ ծառայության համար ընդհանրապես տուժանք չի կիրառվում, ապա նշվում է «կիրառելի չէ» արտահայտությունը:	(Պ)	(-)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)
26	Տոկոսագումար (ընդհանուր)	Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային գծի դիմաց վճարված ընդհանուր տոկոսագումար:	(Պ)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)
27	Վերջնական մնացորդ (--/--/-- դրությամբ)	Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա դրությամբ հաշվի վերջնական մնացորդ, ներառյալ՝ արգելադրված, գրավադրված, սառեցված և վարկի/օվերդրաֆտի չօգտագործված գումարը: Բազմարժույթային քարտերի դեպքում նշվում է յուրաքանչյուր արժույթով հաշվի վերջնական մնացորդը:	(Պ)	(Պ)	(-)	(-)	(Պ)	(Պ)
27.1	<i>Որից հասանելի</i>	Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա դրությամբ հաշվետիքոջը հասանելի մնացորդը (վարկի/օվերդրաֆտի չօգտագործված գումարը)՝ հանած արգելադրված, գրավադրված, սառեցված գումարը: Բազմարժույթային քարտերի դեպքում նշվում է յուրաքանչյուր արժույթով հասանելի մնացորդը:	(Պ)	(-)	(-)	(-)	(Պ)	(Պ)
28	Գործարքներ, այլ գործառնություններ	Հաշվով կատարված գործարքներ, այլ գործառնություններ, այդ թվում՝ սառեցումներ, ապաստեցումներ, արգելադրումներ, ապարգելադրումներ, գրավադրումներ և նմանատիպ այլ գործարքներ, որոնց արդյունքում հաշվից փաստացի ելքագրում և մուտքագրում չի կատարվել:	(Պ)	(Պ)	(-)	(-)	(Պ)	(Պ)

29	Ամսաթիվ	Մպառողի կողմից կատարած գործարքի ամսաթիվ:	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	
30	Գումար	Մպառողի կողմից կատարած փաստացի գործարքի գումարը:	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	
31	Արժույթ	Մպառողի կողմից կատարած փաստացի գործարքի արժույթ:	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	
32	Գործարքի գումար քարտի /հաշվի արժույթով								
		Սուսք	Հաշվին փաստացի մուտքագրված գումար՝ հաշվի արժույթով: Գումարը նշվում է «+» նշանով:	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(-)	(Պ)	(Պ)
		Ելք	Հաշվից փաստացի ելքագրված գումար՝ հաշվի արժույթով: Գումարը նշվում է «-» նշանով:	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(-)	(Պ)	(Պ)
33	Կիրառվող փոխարժեք	Արտարժույթով կատարված գործարքները հաշվի արժույթով փոխարկելու համար կիրառվող փոխարժեք:	(Պ) պարտադիր է գործարքը հաշվի արժույթից տարբերվող արժույթով իրականացնելու դեպքում	(Պ) պարտադիր է գործարքը հաշվի արժույթից տարբերվող արժույթով իրականացնելու դեպքում	(-)	(-)	(Պ) պարտադիր է գործարքը հաշվի արժույթից տարբերվող արժույթով իրականացնելու դեպքում	(Պ) պարտա գործս հաշ արժու տարբլ արժու արժու	
34	Ձևակերպման (հաշվարկի ապահովման) ամսաթիվ	Կատարված գործարքի ձևակերպման/հաշվարկի ապահովման ամսաթիվ:	(Պ)	(-)	(-)	(-)	(Պ)	(-)	
35	Հաշվի վերջնական մնացորդ	Յուրաքանչյուր օրվա վերջին դրությամբ հաշվի վերջնական մնացորդ, ներառյալ՝ արգելադրված, գրավադրված, սառեցված և վարկի/օվերդրաֆտի չօգտագործված գումարը: Բազմարժույթային քարտերի դեպքում նշվում է յուրաքանչյուր արժույթով հաշվի վերջնական մնացորդը:	(Պ)	(Պ)	(-)	(-)	(Պ)	(Պ)	

36	Գործարքի նկարագրություն	Յուրաքանչյուր գործարքի տեսակը, գործարք իրականացնողի մասին տեղեկատվություն և գործարքի իրականացման վայրը, հասցեն՝ առկայության դեպքում: Եթե գործարքը կատարվել է կից քարտի միջոցով, ապա նշվում է նաև կից քարտի համարը, անվտանգության կանոնների թույլատրելի չափով:	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)
37	Վաստակած եկամուտներ և բոնուսներ	Այս աղյուսակում լրացվում է ցպահանջ ավանդի դիմաց վաստակած տոկոսագումարի, այլ հավելյալ կամ կցված ծառայությունների մասին տեղեկատվություն: Վաստակած տոկոսագումարի ներքևում լրացվում է նաև տարեկան անվանական տոկոսադրույքը և տարեկան տոկոսային եկամտաբերությունը՝ համապատասխանաբար՝ «*» և «**» նշումներով և աղյուսակի վերջում պարզ, մատչելի բառերով բացատրվում է վերջիններիս էությունը (կարող է կրկնվել նաև Հավելված 6-ով սահմանված ձևանմուշների (1, 5,6,7) բացատրությունը):	(Պ) պարտադիր է վաստակած եկամուտների և բոնուսների առկայության դեպքում	(-)	(-)	(-)	(Պ) պարտադիր է վաստակած եկամուտների և բոնուսների առկայության դեպքում	(Պ) պարտադիր է վաստակած եկամուտների և բոնուսների առկայության դեպքում
37.1	<i>Անվանում</i>	Տոկոսագումարի (ցպահանջ ավանդի դիմաց վաստակած տոկոս), հավելյալ կամ կցված ծառայության կամ ծրագրի անվանումը (օրինակ ցպահանջ ավանդ, Cash-Back, Բոնուս):	(Պ)	(-)	(-)	(-)	(Պ)	(Պ)
37.2	<i>Արժեք</i>	Հաշվետու ժամանակաշրջանում սպառողի վաստակած ցպահանջ ավանդի տոկոսագումարներ, Բոնուս, Cash-Back:	(Պ)	(-)	(-)	(-)	(Պ)	(Պ)
37.3	<i>Միավոր</i>	Հաշվետու ժամանակաշրջանում սպառողի վաստակած ցպահանջ ավանդի տոկոսագումարներ, Բոնուսի, Cash-Back-ի միավոր՝ արժույթ, այլ չափման միավորներ:	(Պ)	(-)	(-)	(-)	(Պ)	(Պ)

38	Վարկի գումար	Սպառողին տրամադրված վարկի գումար:	(-)	(-)	(Պ)	(Պ)	(-)	(-
38.1	<i>վարկի մնացորդը</i> <i>----- դրությամբ</i>	Վարկի այն գումարը(տոկոսագումար, մայր գումար), որը դեռ չի մարվել սպառողի կողմից:	(-)	(-)	(Պ)	(Պ)	(-)	(-
39	Վարկի մարման վերջնաժամկետ	Պայմանագրով նախատեսված ժամկետում վարկի վերջին մարման օրը/ամիսը և տարին:	(-)	(-)	(Պ)	(Պ)	(-)	(-
40	Հերթական վճարում՝ -----, որից	Հաշվետու ժամանակահատված վերջին օրվա դրությամբ ձևավորված առաջիկա վճարման ենթակա ընդհանուր գումար (մայր գումար, տոկոսագումար, սպասարկման վճար) և ամսաթիվ:	(-)	(-)	(Պ)	(Պ)	(-)	(-
40.1	<i>մայր գումար</i>	Առաջիկա վճարման ենթակա մայր գումար:	(-)	(-)	(Պ)	(Պ)	(-)	(-
40.2	<i>տոկոսագումար</i>	Առաջիկա վճարման ենթակա տոկոսագումար:	(-)	(-)	(Պ)	(Պ)	(-)	(-
40.3	<i>սպասարկման վճար</i>	Առաջիկա վճարման ենթակա սպասարկման վճար:	(-)	(-)	(Պ)	(Պ)	(-)	(-
41	Ժամկետանց պարտավորություններ ----- դրությամբ, որից	Քաղվածքի հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա դրությամբ հաշվարկված ժամկետանց պարտավորությունների ընդհանուր գումար (մայր գումար, տոկոսագումար, սպասարկման վճար, տուժանքներ):	(-)	(-)	(Պ)	(Պ)	(-)	(-
41.1	<i>մայր գումար</i>	Քաղվածքի հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա դրությամբ մայր գումարի ժամկետանց պարտավորությունը:	(-)	(-)	(Պ)	(Պ)	(-)	(-
41.2	<i>տոկոսագումար</i>	Քաղվածքի հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա դրությամբ տոկոսագումարի ժամկետանց պարտավորությունը:	(-)	(-)	(Պ)	(Պ)	(-)	(-

41.3	սպասարկման վճար	Քաղվածքի հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա դրությամբ սպասարկման վճարի ժամկետանց պարտավորությունը:	(-)	(-)	(Պ)	(Պ)	(-)	(-)
41.4	Ժամկետանց գումարի տույժ (.....)	Քաղվածքի հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա դրությամբ Ժամկետանց գումարի դիմաց կիրառվող տույժի մեծությունը, կիրառման պարբերականությունը (նշվում է փակագծում) և ժամկետանց գումարի դիմաց հաշվարկված տույժի չափը:	(-)	(-)	(Պ)	(Պ)	(-)	(-)
41.5	Ժամկետանց տոկոսի տույժ (.....)	Քաղվածքի հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա դրությամբ Ժամկետանց տոկոսի դիմաց կիրառվող տույժի մեծությունը, կիրառման պարբերականությունը (նշվում է փակագծում) և ժամկետանց գումարի դիմաց հաշվարկված տույժի չափը:	(-)	(-)	(Պ)	(Պ)	(-)	(-)
41.6	այլ տույժեր(.....)	Քաղվածքի հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա դրությամբ վարկի դիմաց կիրառվող տույժի մեծությունը, կիրառման պարբերականությունը (նշվում է փակագծում) և վարկի դիմաց հաշվարկված տույժի չափը: Այլ տույժերի բացակայության դեպքում սույն տողը քաղվածքում չի ներառվում:	(-)	(-)	(Պ) պարտադիր է այլ տույժերի առկայության դեպքում	(Պ) պարտադիր է այլ տույժերի առկայության դեպքում	(-)	(-)
42	Մայր գումարի մարում (ընդհանուր)	Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում կատարված մայր գումարի մարումների հանրագումարը՝ մեկ թվով:	(-)	(-)	(Պ)	(Պ)	(-)	(-)
43	Տոկոսագումարի մարում (ընդհանուր)	Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում կատարված տոկոսագումարների մարումների հանրագումարը՝ մեկ թվով:	(-)	(-)	(Պ)	(Պ)	(-)	(-)

44	Ընդամենը կատարված վճարներ	Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում կատարված վճարումների (մայր գումարի մարում, տոկոսագումարի մարում, միջնորդավճար, տուժանք) հանրագումարը:	(-)	(-)	(Պ)	(Պ)	(-)	(-)
45	Մինչև ---.---.---- վարկի մարմանն ուղղված վճարների պատմություն	Հաշվետու ժամանակաշրջանին նախորդող ժամանակահատվածում վարկի մարմանն ուղղված ընդհանուր վճարների (մայր գումար, տոկոսագումար, սպասարկում, տուժանք, վաղաժամկետ մարում) մասին տեղեկատվություն: Ժամանակահատվածին նախորդող տարիների ընթացքում վարկի մարմանն ուղղված ընդհանուր վճարները լրացվում են առանձին տողով՝ համապատասխան տարեթվով: Ժամանակահատվածի ընթացքիկ տարում կատարված ամսական վճարների հանրագումարը լրացվում է համապատասխան ամսով:	(-)	(-)	(Պ)	(Պ)	(-)	(-)
45.1	Ամսաթիվ	Նախորդող տարիների համար որպես ամսաթիվ լրացվում է տարեթիվը: Իսկ ընթացիկ տարվա ամիսների համար լրացվում է ամիսը՝ տառերով և տարեթիվը:	(-)	(-)	(Պ)	(Պ)	(-)	(-)
45.2	Գումար (ընդհանուր)	Նախորդող տարիների համար որպես գումար լրացվում է տվյալ տարվա ընթացքում վարկի մարմանն ուղղված ընդհանուր վճարների հանրագումարը: Իսկ ընթացիկ տարվա ամիսների համար լրացվում է տվյալ ամսում վարկի մարմանն ուղղված ընդհանուր վճարների հանրագումարը:	(-)	(-)	(Պ)	(Պ)	(-)	(-)
45.3	Արժույթ	Հաշվետու ժամանակաշրջանին նախորդող ժամանակահատվածում վարկի մարմանն ուղղված վճարների արժույթը:	(-)	(-)	(Պ)	(Պ)	(-)	(-)

46	Ավանդի չափ	Մպառողի կողմից ներդրված ավանդի չափ:	(-)	(Պ)	(-)	(-)	(-)
47	Տարեկան անվանական տոկոսադրույք*	Ներդրված ավանդի համար հաշվարկված անվանական տոկոսադրույք: Քաղվածքի առաջին էջի վերջում «*» նշումով պարզ և մատչելի բառերով բացատրվում է տարեկան անվանական տոկոսադրույքի էությունը (կարող է կրկնվել նաև Հավելված 6-ով սահմանված ձևանմուշ 2-ի բացատրությունը):	(-)	(Պ)	(-)	(-)	(-)
48	Տարեկան տոկոսային եկամտաբերություն**	Ներդրված ավանդի համար հաշվարկված տարեկան տոկոսային եկամտաբերություն՝ համաձայն «Բանկային ավանդների ներգրավման մասին» օրենքի: Քաղվածքի առաջին էջի վերջում «**» նշումով պարզ և մատչելի բառերով բացատրվում է տարեկան անվանական տոկոսադրույքի էությունը (կարող է կրկնվել նաև Հավելված 6-ով սահմանված ձևանմուշ 2-ի բացատրությունը):	(-)	(Պ)	(-)	(-)	(-)
49	Հաշվեգրված տոկոսագումար (հաշվետու ժամանակաշրջան)	Հաշվետու ժամանակաշրջանի համար ավանդի համար հաշվեգրված տոկոսագումար:	(-)	(Պ)	(-)	(-)	(-)
50	Հաշվեգրված տոկոսագումար (պայմանագրի սկզբից մինչև ---,---,---)	Պայմանագրի սկզբից մինչև հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա դրությամբ ներդրված ավանդի համար հաշվեգրված տոկոսագումար:	(-)	(Պ)	(-)	(-)	(-)
51	Վճարված տոկոսագումար (հաշվետու ժամանակաշրջան)	Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում ավանդի համար փաստացի վճարված տոկոսագումար:	(-)	(Պ)	(-)	(-)	(-)
52	Ընդամենը վճարված տոկոսագումար (պայմանագրի սկզբից մինչև ---,---,---)	Պայմանագրի սկզբից մինչև հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա դրությամբ ներդրված ավանդի համար փաստացի վճարված տոկոսագումար:	(-)	(Պ)	(-)	(-)	(-)

53	Եկամտային հարկ (հաշվետու ժամանակաշրջան)	Հաշվետու ժամանակահատվածում ներդրված ավանդից ստացված եկամտից գանձված եկամտային հարկ:	(-)	(Պ)	(-)	(-)	(-)	(-)
54	Ընդամենը եկամտային հարկ (պայմանագրի սկզբից մինչև ---,---)	Պայմանագրի սկզբից մինչև հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա դրությամբ ներդրված ավանդից ստացված եկամտից գանձված եկամտային հարկ:	(-)	(Պ)	(-)	(-)	(-)	(-)
55	Ավանդի ժամկետ	Ավանդի ներդրման ժամանակահատված: Լրացվում է ժամանակահատվածի սկիզբը (օր.ամիս.տարեթիվ) և վերջը (օր.ամիս.տարեթիվ): Այն դեպքում, երբ ավանդը տրամադրվում է օրերով, ապա նշվում է պայմանագրով սահմանված օրերի քանակը (... օր):	(-)	(Պ)	(-)	(-)	(-)	(-)
56	Տոկոսագումարների կապիտալացման /վճարման ձև	Կապիտալացվող ավանդների դեպքում ներդրված ավանդի դիմաց հաշվարկված տոկոսագումարները մայր գումարին ավելացնելու և ավելացման պարբերականության ձև, իսկ ոչ կապիտալացվող ավանդի դեպքում՝ ներդրված ավանդի դիմաց հաշվարկված տոկոսագումարները ավանդատուին վճարելու և վճարելու պարբերականության ձև	(-)	(Պ)	(-)	(-)	(-)	(-)
57	Քաղվածքի վերջ	Քաղվածքի վերջին հաղորդագրությունից, տողից հետո նշվում է «Քաղվածքի վերջ»:	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)	(Պ)

¹ Պարտադիր տարր
² Ոչ պարտադիր տարր

[Հավելված](#)
[Հայաստանի Հանրապետության](#)
[Կենտրոնական բանկի](#)
[2009 թվականի հուլիսի](#)
[թիվ 229-Ն որոշման](#)